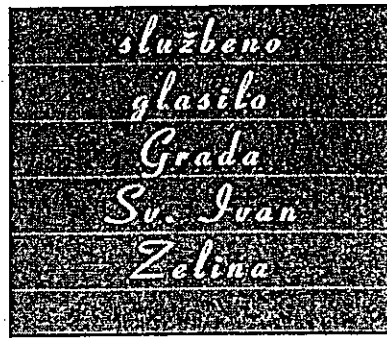

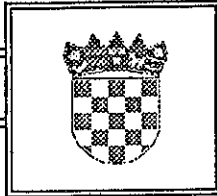
ZELINSKE NOVINE

Sv. Ivan Zelina, 09. ožujka 1998.

Broj: 2/98

Godina: XIII

SADRŽAJ

AKTI GRADSKOG VIJEĆA

	strana
4. Zaključak o donošenju Programa rada i razvoja Grada Sv. Ivan Zelina do 2001. god.	1
5. Odluka o raspisivanju lokalnog referenduma	26
6. Zaključak o imenovanju Povjerenstva za provedbu lokalnog referenduma	27

*****

4. Na temelju članka 19. Statuta Grada Sv. Ivan Zelina ("Zelinske novine", broj 3/96) Gradsko vijeće Grada Sv. Ivan Zelina na 5. sjednici održanoj 09. ožujka 1998. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

Donosi se Program rada i razvoja Grada Svetog Ivana Zeline do 2001. godine, koji Program je utvrđen na 9. sjednici Gradskog poglavarstva održanoj 25. veljače 1998. godine.

Ovaj program objavit će se u "Zelinskim novinama", službenom glasilu Grada Sv. Ivan Zelina.

KLASA: 022-01/98-01/04
URBROJ: 238/24-01-98-2

PREDSJEDNIK GRADSKOG
VIJEĆA SVETI IVAN ZELINA
Ivan Brleković, dipl.iur.,v.r.

PROGRAM RADA I RAZVOJA GRADA SVETI IVAN ZELINA DO 2001. GODINE

I. PREGOVOR

Program razvoja Grada Svetog Ivana Zeline do 2001. kojeg imate pred sobom predstavlja dokument kojim smo nastojali označiti i definirati sve značajnije sastavnice razvoja u sljedeće tri godine. To su godine koje nose određenu simboliku, godine ulaska u treće tisućljeće. To su godine u kojima smo sigurni da ćemo uspjeti riješiti većinu velikih problema našeg Grada - plinifikaciju, vodoopskrbu, elektrifikaciju i kanalizaciju. Time će se stvoriti uvjeti za razvoj poduzetništva, kako onog malog tako i srednjeg, što predstavlja ključni pravac daljnjeg razvoja.

I druge koristeći se mogućnostima gospodarskog razvoja posebno su naglašene ovinom. To je u prvom redu poljoprivreda, od koje živi dio naših građana, te turizam. Velike su mogućnosti razvoja turizma u neposrednoj blizini Zagreba, a koristeći se komparativne prednosti našeg Grada. Potrebno ih je osmisliti i realizirati.

Ostvariti sve ovo što je zacrtano ovim Programom, nije lak zadatak. To je obveza prvenstveno Gradskog poglavarstva, ali i svih drugih, počevši od gospodarskih subjekata, udruga, ustanova, pa i svih sugrađana.

Pozivamo sve naše građane da postanu aktivni sudionici izgradnje našeg Grada, kako za sebe tako i za buduće generacije. Svatko može dati svoj doprinos u izgradnji Svetog Ivana Zeline u svojoj radnoj sredini, u školi, u udruzi, te u svakodnevnom životu.

II UVOD (OPĆI PODACI O GRADU)

Programom Grada Sveti Ivan Zelina za naredno razdoblje, tj. do 2001. godine pokušali smo predvidjeti osnovne pravce razvoja Grada, kako na gospodarskom planu, tako i na razvoju, poboljšanju uvjeta rada i djelovanja djelatnosti društvene nadgradnje.

Posebni segment ovog programa predstavljaju i dvije izuzetno važne i odvojene cjeline komunalno gospodarstvo i kapitalne komunalne investicije, te poljoprivreda.

Ovo ističemo na samom početku iz razloga što je Grad Sveti Ivan Zelina izuzetno težište u proteklom razdoblju imao na velikim i značajnim investicijama, od uvođenja plinifikacije, dovoda plina kao najjeftinijeg energenta, nadalje, poboljšavanju vodoopskrbe - izgradnji magistralnog vodovoda, izgradnji kanalizacijskog sustava Grada, kojim će se investicijama, odnosno njihovom završetku dati prioritet i u budućem razvoju Grada.

Kada, pak govorimo o oblasti poljoprivrede onda ovdje ističemo razvoj vinogradarstva i vinarstva koje ćemo posebno pratiti i podsticati i u narednom razdoblju, akceptirajući zapažene rezultate koje u ovoj oblasti postižu naši vinogradari i vinari.

Svakako, sastavljajući ovaj Program imali smo izuzetno zahtjevnu materiju, naime gotovo da i nije moguće u cjelosti predvidjeti sve potrebitosti koje će pred nas postaviti naredni, nadolazeći dani, pogotovo imajući na umu da je pred nama i nadolazeće treće tisućljeće, razvoj novih tehnika i tehnologija, no pokušali smo kao i u proteklom razdoblju rada u suverenosti i demokratskoj državi biti izuzetno realni i objektivni u našim planovima i predviđanjima kako bismo većinu zacrtanih zadataka mogli i realizirati.

Naš je Grad, Sveti Ivan Zelina status Grada dobio donošenjem Zakona o Zagrebačkoj županiji iz 1995. godine ("Narodne novine", broj 69/95). Donošenjem ovog Zakona izdvojena je nova, posebna cjelina - općina Bedenica koja na svom području objedinjava šest naselja - Bedenicu, Bosnu, Beloslavec, Omamno, Otrčkovec i Turkovčinu, koja naselja su do donošenja spomenutog Zakona bila sastavni dio bivše općine Sveti Ivan Zelina.

Donošenjem ovog Zakona bilo je nužno ustrojiti predstavnička i izvršna tijela Grada. Ustrojeno je Gradsko vijeće koje broji 26 vijećnika, te Gradsko poglavarstvo za kojeg je Statutom Grada predviđeno da broji 11 članova.

Danas Grad Sveti Ivan Zelina u svom sastavu ima 63 naselja, te zauzima površinu od 185,44 km². Na području Grada obitava 5000 poljoprivrednih domaćinstava od čega 2000 domaćinstva živi isključivo od poljodjelstva. Zaposleno je cca 6120 zelinčana, od čega na samom području grada cca 2800.

Grad Sveti Ivan Zelina broji cca. 15700 stanovnika, od kojih cca 2670 živi na području samog naselja Sveti Ivan Zelina, a ostatak u ostalim naseljima na području Grada

Kod organizacije i ustroja sadašnjeg područja Grada Sveti Ivan Zelina korištena je odredba Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi, kojom je propisano da je Grad jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište tijela županije i predstavlja prirodnu, urbanu, gospodarsku i društvenu cjelinu, a iznimno u sastav grada, pored užeg gradskog područja, mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradom čine prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva koje su lokalne važnosti.

Grad u okviru samoupravnog djelokruga na temelju naprijed navedenog Zakona:

- osigurava uvjete za razvitak gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od važnosti za područje grada
- osigurava uvjete za uređenje prostora i urbanističko planiranje te zaštitu čovjekovog okoliša, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno
- vodi brigu o uređenju naselja, kvaliteti stanovanja, komunalnih objekata, obavljanja komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti te lokalne infrastrukture, ako zakonom nije drugačije određeno
- upravlja gradskom imovinom
- osniva javne ustanove i druge pravne osobe, u skladu sa zakonom, radi ostvarivanja određenih gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih socijalnih interesa i potreba stanovništva
- obavlja sve druge poslove koji su u neposrednoj svezi s interesom gradske zajednice za njezin gospodarski, kulturni i socijalni napredak, a nisu u nadležnosti drugih tijela
- uređuje i druga pitanja u skladu sa zakonom.

Gradsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijela lokalne samouprave koje donosi akte u okviru prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave, te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Grada Sveti Ivan Zelina.

Mandat članova Gradskog vijeća je četiri godine, a na čelu mu je predsjednik, te dva potpredsjednika.

Nositelji izvršne vlasti na području Grada su gradonačelnik, Gradsko poglavarstvo i upravni odjeli Grada.

Gradonačelnik zastupa Grad i nositelj je izvršne vlasti Grada, a isto tako odgovoran je za obavljanje poslova državne uprave, prenijetih u djelokrug tijela Grada, ovlaštenim tijelima središnje državne uprave, te obavlja i druge poslove utvrđene statutom Grada u skladu sa zakonom.

Gradsko poglavarstvo priprema prijedloge općih akta, izvršava ili osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave u obavljanju poslova državne

uprave koji se obavljaju u jedinici lokalne samouprave, nadzire njihov rad, te obavlja i druge poslove utvrđene statutom jedinice lokalne samouprave.

Za obavljanje povjerenih mu poslova Gradsko poglavarstvo odgovorno je prema Gradskom vijeću.

Za obavljanje upravnih poslova iz samoupravnog djelokruga grada ustrojeni su Upravni odjel za gospodarstvo, stambeno-komunalne djelatnosti i zaštitu okoliša, Upravni odjel za društvene djelatnosti, normativne, upravno-pravne i ostale poslove i Tajništvo.

Unutarnji ustroj, način i djelokrug rada upravnih odjela i Tajništva uređeni su Pravilnikom o unutarnjem redu upravnih odjela i Tajništva Grada Sveti Ivan Zelina ("Zelinske novine", br. 2/96, 5/96, 5/97.)

III PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

1. PROSTORNO UREĐENJE

A) Polazište

Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 30/94) određena su temeljna načela prostornog uređenja. Stoga se i prostorno planiranje Grada Svetog Ivana Zeline temelji na odredbama navedenog Zakona.

Prostorni plan (bivše) općine Sv. Ivan Zelina donesen je 1983. godine, mijenjan je i dopunjavao 1989. godine ("Zelinske novine" br. 1/1990.g.) te 1997. godine (Odluka o izmjeni i dopuni Prostornog plana od 11. srpnja 1997. godine).

Glavno obilježje važećeg Prostornog plana je skoro jednakomjerna disperzija svih namjena u prostoru. Građevinska područja, poljoprivredno zemljište, šume i vodene površine "izmješani" su diljem cijelog područja Grada, jedino što je jača koncentracija stanovništva i aktivnosti vezane uz Sveti Ivan Zelinu i Donju Zelinu.

Građevinska područja Grada obuhvaćaju građevinska područja svih naselja unutar Grada.

Osnovni kriteriji za određivanje granica građevinskih područja su:

- racionalno i svrhovito korištenje prostora
  - očuvanje i unapređenje postojećih vrijednosti okoline
- „Faktori koji utječu na proširenje građevinskih područja naselja su:

- pozitivni trendovi demografskih kretanja
  - postojeći i planirani sustav centralnih naselja
  - provedena legalizacija objekata prema zakonu
- Faktori ograničenja širenja građevinskih područja su:

- a) Prirodne karakteristike područja
    - nepovoljni mikroklimatski uvjeti stanovanja
    - tektonski rasjedi
    - nagibi zemljišta veći od 12 %
    - zemljišta nedovoljne nosivosti
    - zemljišta s visokim podzemnim vodama
    - plavljena zemljišta
  - b) Zone poljoprivrednih djelatnosti
  - c) Zone gospodarskih djelatnosti
  - d) Infrastrukturni i rezervni koridori
  - e) Šumsko zemljište
  - f) Zaštićeni objekti i dijelovi prirode
  - g) Zone specijalne namjene
  - h) Zone koje nije moguće ekonomično komunalno opremiti
- B) Ciljevi i zadaće prostornog uređenja do 2001. godine

U skladu sa planovima prostornog uređenja osnovne smjernice za razvoj i oblikovanje Grada bile bi:

1. Izradom regulacijskog plana stvoriti koncept prostornog i općeg razvitka, a na temelju njega revidirati i adaptirati postojeću prostorno-plansku i urbanističku dokumentaciju (Detaljne planove uređenja).
2. Revalorizirati cijelo naselje Sv. Ivan Zelina, posebno jezgru i postojeću športsko-rekreacijsko-turističku zonu te započeti s uređenjem Sv. Ivana Zeline unutar užih granica; stalno nastojati istaknuti njegov identitet i kvalitetniju strukturu gospodarstva, mnogo kvalitetnijom izgradnjom, dopunom javnih sadržaja i djelatnosti poticati proces urbanizacije tj. višegodišnjim procesom usmjeravati nastajanje urbano-turističkog središta Grada.
3. U sljedećim godinama na osnovi privatnog poduzetništva potaknuti izgradnju pansiona, malih hotela i sličnih objekata. Ujedno treba voditi brigu o izgradnji parkirališnih mjesta.
4. Otpočeti sa realizacijom izgradnje obilaznice Svetog Ivana Zeline zbog njenog višestrukog značaja.
5. Naročitu pažnju posvetiti zaštiti okoliša
6. Pristupiti realizaciji osmišljavanja i uređenja športsko-turističko-rekreacijske zone.
7. Prostorne cjeline koje daju sliku raznolikosti naselja Sv. Ivana Zeline razvijati sa uvažavanjem njihovih tradicionalnih vrijednosti u načinu gradnje, uređivanju naselja, parkova, drvoreda i građevinskih parcela (veće parcele od 800 m², izgrađenost max 30 %) s posebnom skrbi o kvaliteti arhitekture, o kvalitetnom uređivanju javnih prostora i ozelenjivanju vrtova na građevinskim parcelama.
8. Osigurati i razvijati prostore za razvitak skrbi o djeci, mladeži i starijim sugrađanima sa specifičnim potrebama, rekreacijske površine, parkove, javne prostore, zgrade i dr.
9. Svim zakonskim mjerama spriječavati bespravnu izgradnju.
10. Sustavno skrbiti o poboljšavanju prometa, dati prednost sigurnosti pješaka u javnom prometu, rješavati uska grla u prometnom sustavu i širenju mreža ulica te gradnji parkirališta, ovisno o materijalnim mogućnostima Grada.
11. Sustav gospodarenja otpadom podići na nivo uvažavanja i poštivanja visokih ekoloških standarda.
12. Nastaviti sa realizacijom kapitalnih infrastrukturnih investicija (gradnja vodovodne i kanalizacijske mreže radi pune opskrbljenosti domaćinstava, izgradnja plinske mreže, elektrifikacija i širenje telefonske mreže).
13. Pristupiti Izradi Regulacijskog plana za čitavo naselje Sv. Ivan Zelina, odnosno izradi detaljnih planova uređenja za pojedine dijelove grada na temelju Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 30/94).

Poljoprivredne površine

Na području Grada ima cca 10.696 ha poljoprivrednih površina, no mnoge od njih nisu obrađivane. U narednom periodu potrebno je aktivirati te površine, aktivirati pašnjačke površine, a poljoprivrednu proizvodnju maksimalno orijentirati na povrtlarstvo, vinogradarstvo i voćarstvo, te potaknuti realizaciju programa mini farmi.

Šumske površine

Značenje šume i šumskih površina u gradu prvenstveno dolazi do izražaja kroz njihovo gospodarsko iskorištavanje, a vodeći računa o njihovoj rekreativnoj, estetskoj, pejzažnoj, zaštitnoj i ekološkoj funkciji. Pored prirodnog procesa obnove šuma potrebno je podizati nove šume naročito tamo gdje je izvršena totalna sječa, gdje rastu šikare.

Gospodarstvena zona

Razvoj privatnog poduzetništva (male privrede) će u narednom razdoblju predstavljati jednu od najznačajnijih okosnica razvoja Grada, a temeljit će se na:

- raspoloživoj radnoj snazi,
- povoljnom geoprometnom položaju,
- raspoloživom prostoru,
- mogućnosti infrastrukturnog opremanja.

Turizam i rekreacija

Prigorski dio Medvednice, danas je relativno gusto naseljeni kraj, s mnoštvom sela i zaselaka.

Ovo područje karakterizira vinogradarska proizvodnja. Prostornim planom je zaštićeno postojeće vinogradarsko područje (uvažavajući mogućnost za njegovu buduću intenzivnu obradu). U tom području zadržava se pojas individualne stambene izgradnje (ruralnog tipa) i vikend naselja.

Planom su predviđeni lokaliteti i zone za koncentriranu stambenu izgradnju pod uvjetima koji bi uskladili njihov izgled sa karakterom pejzaža, kako bi se na taj način sačuvale prirodne ljepote ambijenta, a objekti koristili u svrhu seoskog turizma.

Vodoprivrednim radovima treba ove povoljne prirodne uvjete obogatiti stalnim vodenim površinama, izgradnjom retencija i akumulacija u dijelu prolaza vodotoka kroz šumsko područje, u dolinama kroz koje ne prolaze prometnice (uspješan primjer predstavlja izgradnja "ribnjaka" kod Novog Mjesta). Uz potoke i stajaće vode mogu se urediti športsko-rekreacijske zone.

Izvor termalne vode južno od Krečavesi, nakon dodatnih istraživanja treba iskoristiti u turističke svrhe, a što nije u koliziji sa njegovim korištenjem za gospodarske svrhe, za plastenike.

Područje grada koje ima izrazitu vinogradarsku proizvodnju treba obogatiti nizom atraktivnih turističkih sadržaja kao što je vinska cesta sa degustacijama vina i autohtonih jela, te intenzivniji razvoj seoskog turizma.

Mreža groblja

Na području Grada postoji mreža groblja nastalih u tradiciji svih većih naseljenih mjesta. Prostornim planom predviđeno proširenje postojećih groblja zadovoljiti će potrebe u narednim godinama. Kod izrade novog prostornog plana biti će potrebno provesti istraživanja u svrhu izbora nove lokacije za tu namjenu.

Koridori magistralne infrastrukture

Postojećim prostornim planom predviđeni su koridori magistralne infrastrukture (autocesta, obilaznica Sv. Ivan Zelina, plinovod, vodovod, 2 x 400 kV dalekovod).

2. ZAŠTITA OKOLIŠA

Kod prostornog planiranja i gospodarenja na području Grada Svetog Ivana Zeline potrebno je voditi računa o zaštiti okoliša.

Ciljevi i zadaće zaštite okoliša su:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti

- očuvanje kakvoće žive i nežive prirode i racionalno korištenje prirode i njenih dobara
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika
- unapređenje stanja okoliša i osiguravanje boljih uvjeta života

Aktivni sudionici zaštite okoliša trebaju biti svi građani koji žive i rade na području Grada Svetog Ivana Zeline.

Posebnu ulogu u zaštiti okoliša ima javno poduzeće "Zelinske komunalije" koje treba svojim programima gospodarenja otpadom, održavanjem zelenih javnih površina i drugim programima iz svoje nadležnosti postići visoke ekološke standarde.

Ujedno je potrebno sustavno razvijati svijest o značaju zaštite okoliša kroz odgoj i obrazovanje djece i mladeži, od predškolskog odgoja i osnovnog školstva sve do edukacije u srednjem školstvu.

Osnovni problemi zaštite okoliša koje je potrebno sustavno rješavati do 2001. godine jesu:

1. Otpad (potrebno svim zakonskim sredstvima suzbijati divlje deponije, te kroz kvalitetne programe gospodarenja otpadom provesti organizaciju prikupljanja i deponiranja otpada odnosno korištenja sekundarnih sirovina)
2. Vode (očišćenjem vodotoka i izgradnjom sustava odvodnje i izgradnjom pročistača otpadnih voda zaštititi vodne resurse)
3. Šume (suzbijati prekomjernu sječju šuma, poticati pošumljavanje i zaštitu šuma)
4. Sanirati kamenolome
5. Kroz edukaciju korisnika utjecati na strukturu i opseg kemijskih sredstava koja se koriste za zaštitu bilja
6. Voditi brigu o tome da se ne grade objekti koji narušavaju prirodni krajolik

IV KOMUNALNO GOSPODARSTVO I KAPITALNE KOMUNALNE INVESTICIJE

1. POLAZIŠTE - SADAŠNJE STANJE U KOMUNALNOM GOSPODARSTVU

Komunalna infrastruktura osnovni je preduvjet svakodnevnom življenju i radu te nezaobilazan najbitniji elemenat u razvoju gospodarstva.

Sadašnje stanje oblasti komunalnog gospodarstva Grada Sv. Ivan Zelina nije zadovoljavajuće, bolje rečeno da komunalna infrastruktura do 1994. godine gotovo i nije postojala čak ni u jednom gradskom naselju koje je i naše središte, u Sv. Ivanu Zeleni.

1996. i 1997. godine intenziviraju se radovi na:

- izgradnji plinske mreže
- izgradnji magistralnog vodovoda Varaždin - Novi Marof - Sveti Ivan Zelina
- rekonstrukciji niskonaponske mreže i postavljanju elemenata javne rasvjete
- rekonstrukciji srednje naponskih prilika
- izgradnji cestovnih pravaca poglavito izgradnji autoceste čvor Helena - Komin (koja je ujedno i naša zaobilaznica), te izgradnji ceste Marinovec - Obrež - Brezovec koja je ujedno treći ulaz-izlaz na autocestu.

Cjelokupnu materiju komunalnog gospodarstva regulira Zakon o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", br. 36/95 i 70/97). On utvrđuje načela, način obavljanja i funkcioniranja komunalnog gospodarstva.

Zakonom se kao komunalne djelatnosti utvrđuju:

- opskrba pitkom vodom

- odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda
- opskrba plinom
- opskrba toplinskom energijom
- prijevoz putnika u javnom prometu
- održavanje čistoće
- odlaganje komunalnog otpada
- održavanje javnih površina
- održavanje nerazvrstanih cesta
- tržnice na malo
- održavanje groblja i krematorija
- javna rasvjeta.

Kao statusne jedinice za obavljanje ovakvih djelatnosti jedinica lokalne samouprave - gradovi i općine mogu osnivati:

- trgovačka društva
- javnu ustanovu
- vlastiti pogon
- sklopiti ugovor o koncesiji s pravnom ili fizičkom osobom.

Zakonom je propisano i donošenje pratećih gradskih odluka, te usklađivanje postojećih akata i Gradsko poglavarstvo u cijelosti je utvrdilo prateću regulativu koja je donijeta po Gradskom vijeću.

Da podsjetimo:

- Odluka o komunalnom rEdu ("Zelinske novine", br. 2/96)
- Odluka o nerazvrstanim cestama ("Zelinske novine", br. 5/96)
- Odluka o mjerilima za utvrđivanje visine komunalne naknade ("Zelinske novine", br. 6/97)
- Odluka o visini komunalnog doprinosa i obvezi priključenja vlasnika građevina na komunalnu infrastrukturu ("Zelinske novine", br. 5/97)
- Odluka o zonama za utvrđivanje visine komunalne naknade ("Zelinske novine", br. 5/97)
- Program održavanja komunalne infrastrukture, te mjerila i način rasporeda sredstava komunalne naknade za komunalne djelatnosti Grada Sv. Ivan Zelina za 1998. godinu ("Zelinske novine", br. 7/97)

Donošenjem normativnih akata koji utvrđuju pravila, te dobrom organizacijom našeg Javnog poduzeća kojem je povjereno obavljanje komunalne djelatnosti stvoreni su preduvjeti da razina komunalnog gospodarstva Grada Sv. Ivan Zelina zabilježi znatan rast i u ovom mandatnom razdoblju doživi potpunu izgrađenost.

2. VODNO GOSPODARSTVO

Zbog značenja koje vodno gospodarstvo ima za svakodnevni život i rad, ova materija regulirana je Zakonom o vodama ("Narodne novine br. 107/95) i Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine", br. 107/95 i 19/96). Vodama upravlja Javno poduzeće "Hrvatske vode" po načelu jedinstvenog vodnog sustava.

Vodno gospodarstvo u smislu obavljanja zadataka možemo podijeliti u tri grupe:

1. uređenje vodotoka i drugih voda u djelatnosti zaštite od štetnog djelovanja voda
2. osiguranje dovoljne količine pitke vode za svakoga
3. zaštita voda od zagađivanja

Osnovni izvori sredstava za financiranje utvrđeni su Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva a to su:

- slivna vodna naknada
- naknada za korištenje voda
- naknada za zaštitu voda od zagađivanja

Visinu ovih naknada donosi Županijska skupština za slivna područja na svome području na osnovi minimalnih stopa koje, na prijedlog Hrvatskih voda utvrđuje Vlada RH.

Naprijed navedene naknade plaćaju sve tvrtke koje vrše distribuciju vode po m³ potrošene vode u korist "Hrvatskih voda".

Tako prikupljenim sredstvima financira se izgradnja mreže vodoopskrbnih sustava kao i objekata zaštite voda od zagađivanja:

Na području Grada Sveti Ivan Zelina realiziraju se zajedničkim sredstvima po sva 3 osnova temeljnih zadaća vodnog gospodarstva sa Hrvatskim vodama i to u omjeru 70 : 30 (Hrvatske vode : Grad).

Ovo mandatno razdoblje 1997-2001. godine bit će u znaku realizacije slijedećeg:

A) Uređenje vodotoka i drugih voda u djelatnosti zaštite od štetnog djelovanja voda

- u cjelosti će biti završeni radovi na regulaciji našeg najvećeg vodotoka - rijeke Lonje, cjelovito čišćenje i regulacija potoka Bedenica
- kompletno uređenje vodotoka "Zelina" cijelom dužinom
- kanaliziranje potoka "Kalinec" uz državnu cestu D-3 dionica Pretoki-Hrastje (1997. godine temeljem idejnog rješenja izdana lokacijska dozvola, od strane projekatnata Hrvatskih voda izvršeno projektiranje, u postupku je izdavanje građevinske dozvole, predviđa se početak radova za travanj 1998.), kanaliziranjem ovog potoka zaštitit će se imovina domaćinstava i gospodarskih subjekata od poplava, a po cijeloj toj dionici bit će izgrađen nogostup za sigurnije kretanje pučanstva, imajući na umu činjenicu da tom državnom cestom dnevno prometuje više od 14000 vozila što u teretnom, što u putničkom prometu
- uređenje potoka Pretoki ispod samog naselja Pretoki prema Lonjskom polju
- uređenje potoka Bukovec do ribnjaka Novo Mjesto
- uređenje potoka Nespeš
- uređenje potoka Oreščak
- uređenje potoka Lomnica i Curkovec
- uređenje potoka Psarić
- uređenje potoka Slakovec (Sv. Helena)

uređenje potoka od Suhodoļa - Donja Zelina
Uz izgradnju autoceste kroz područje Grada, poglavito u Lonjskom polju uz autocestu, zbog režima voda 1998. godine bit će izgrađeni odvodni kanali radi zaštite od poplava kućanstva i usjeva.

Na vodotocima potrebno je izgraditi nove i proširiti stare mostove.

Uz cjelovita uređenja vodotoka od JP "Lonja" Dugo Selo Gradsko poglavarstvo zahtjevat će i redovito tehničko održavanje vodotoka na cijelom našem području.

B) Razvoj vodoopskrbe

1. Tijekom 1997. godine u potpunosti je završen magistralni transportni cjevovod Varaždin - Novi Marof - Breznica - Sveti Ivan Zelina do rezervoara u Bocakovoj ulici sa objektima na trasi (prepumpnom stanicom "Pretoki" u naselju Pretoki).

Siječanj i veljače 1998. godine u znaku su priprema za tehnički pregled tog cjevovoda i objekata, izdavanje uporabne dozvole i puštanje u pogon.

Uz plinifikaciju, zbog katastrofalno lošeg stanja distributivne vodovodne mreže u Sv. Ivanu Zelini izvršena je

rekonstrukcija glavnih pravaca Zagrebačka - Trg A. Starčevića - Ul. V. Nazora u dužini od 3, 5 km.

Uz plin, zbog radova na rehabilitaciji ceste D-3 u naselju Komin i Dubovec položene su i cijevi za vodoopskrbu, te nabavljene za naselja Šulinec, Marinovec, Obrež uz polaganje cijevi ispod autoputa prema Krečavesi.

2. Izgradnja magistralnog transportnog cjevovoda Sv. Ivan Zelina - Goričica - Lužan (spoj sa Gradom Zagrebom):

- izvršena je novelacija projektno-tehničke dokumentacije
- izdana lokacijska dozvola, u tijeku građevinska
- proveden natječaj u skladu s Uredbom o nabavi roba i usluga i ustupanju radova ("Narodne novine", br. 33/97)
- odabran izvođač radova
- nabavljen dio opreme - cijevi

Završetak ovog izuzetno značajnog objekta za vodoopskrbu Sv. Ivana Zeline planira se za ljeto 1998. godine.

Prema studiji i svim dosadašnjim pregovorima, s područja Grada Zagreba, Sv. Ivan Zelina trebala bi dobiti 25 l/sekundi vode.

3. Izgradnja distributivnog vodoopskrbnog sustava za naselja, zona sjever i zona jug, sa rekonstrukcijom postojećeg vodoopskrbnog sustava u Svetom Ivanu Zelini.

■ 1997. godine raspisan je natječaj za izradu projektno-tehničke dokumentacije, odabran izvođač, rok izrade 6 mjeseci

■ u tijeku izrada projektantskih troškovnika - tendera na temelju kojih će se prići postupku izbora najpovoljnijih izvođača, sa najpovoljnijim financijskim angažmanom s obzirom na naše izvorne prihode proračuna, a cijeneći gospodarski i socijalni položaj pučanstva

Držimo da je izgradnja sekundarne vodoopskrbne mreže prioritet investicija na području Grada. Vjerujemo da ćemo zajedno sa plinom uspjati izgraditi i distributivnu vodovodnu mrežu u naseljima koja nisu plinificirana, a zainteresirana su za izgradnju vodoopskrbe, što bi smanjilo ukupnu investiciju za dio građevinskih radova. Isto kao i kod revizije plinske mreže i ovaj projekat vodit će stručna komisija Gradskog poglavarstva.

Ukoliko pregovori budu završeni prema dosadašnjem tijeku u ovom mandatnom razdoblju do 2001. godine svako naselje, svakom našem sugrađanu, te gospodarskom subjektu omogućit ćemo priključak na pitku vodu cjelovitog vodoopskrbnog sustava Grada. Ukupna investicija daleko je veća od plinifikacije, s obzirom na izgradnju nužno potrebnih objekata na trasi - 7 novih rezervoara, 9 sanacija rezervoara, 10 crpnih stanica, 11 hidrostanica, te preko 600 hidranata, ukupna distributivna mreža duga je više od 180 km.

Cjelokupnu investiciju pratit će fazno izvođenje, s time da će sva dosadašnja crpilišta biti obuhvaćena u jedinstveni vodoopskrbni sustav, čime bi i održavanje i distribucija bili jedinstveni i od ovlaštenih osoba.

C) Izgradnja objekata i zaštita voda od zagađivanja

1997. godine izvršena je novelacija projektno-tehničke dokumentacije izgradnje I faze (dionice) kolektora I u Sv. Ivanu Zelini (stacionaža Biškupec - Blaževdol).

Proveden je postupak odabira izvođača sukladno Uredbi o postupku nabave roba i usluga i ustupanju radova ("Narodne novine", br. 33/97), odabran izvođač, nabavljene cijevi, u fazi ishođenje građevinske dozvole. Ovaj objekat treba biti završen za 180 radnih dana, dakle 1998. godine.

1998. godine bit će izvršena revizija cjelokupnog projekta kanalizacijskog sustava, projektiranje prečištača voda na kolektoru I prema Donjoj Zelini - Paukovec i kolektora II Sajmišna, Obrež u Lonjskom polju.

Uvjereni smo da ćemo do 2000. godine završiti izgradnju nužnog kanalizacijskog sustava Sv. Ivan Zelina i gravitirajućih naselja te izgradnju 2. prečistača voda sa ekvivalentom za 6000 stanovnika.

O financijskom aranžmanu izuzetno je teško u ovom času govoriti jer su pregovori u tijeku.

Izgradnjom nužnih objekata i uređaja za zaštitu voda od štetnog djelovanja Grad Sv. Ivan Zelina bio bi među prvima u Zagrebačkoj županiji koji će riješiti cjelovitu izgradnju ovog izuzetno značajnog projekta s aspekta zaštite okoliša.

3. ELEKTRIČNA ENERGIJA

Na području Grada opskrbu električnom energijom vrši DP "Elektra" Zagreb preko Pogona u Sv. Ivanu Zelini i Dugom Selu te DP "Elektra" Bjelovar preko Pogona Križevci.

Nedostatak ulaganja proteklih godina u razvoj mreže, pa i u održavanje postrojenja dovelo je do izuzetno lošeg stanja u velikom dijelu elektrodistribucijske mreže. Potrošači imaju nedopustivo loše naponske uvjete ili su pak njihovi niskonaponski strujni krugovi preopterećeni. Tako je na području Grada postojao velik broj "sivih zona" od čega su posljedica učestali prekidi u isporuci električne energije.

1996. godine započeo je intenzivni rad na sanaciji i rekonstrukciji niskonaponske mreže sa postavljanjem elemenata javne rasvjete u svim naseljima Grada Sv. Ivan Zelina, te zamjene kablskih i strujne transformatorske stanice.

Do sada završen je velik dio zacrtanog. Nabavljeni su svi elementi javne rasvjete, potrošni materijal, zbog izgradnje autoceste, a poglavito puštanja poluautoceste Popovec - čvor Sv. Helena na osvijetljavanju ulaza - izlaza Gradišće - Helena i ulaz Goričica - Paukovec - Helena. Uz naše djelatnike Pogona na terenu rade i kooperanti DP "Elektre" Zagreb - "Svjetlo" i "Dalekovod".

Uvjereni smo da ćemo 1998. godine završiti sa cjelokupnom postavom elemenata javne rasvjete te izvršiti i rekonstrukciju najkritičnijih niskonaponskih mreža uz postavu trafostanica u dijelove gdje naponske prilike nisu zadovoljavajuće.

Za postavu električne javne rasvjete (elementi su na destinaciji u svakom naselju) ostaju slijedeća naselja: Bunjak, Suhodol, Drenova Gornja, Hrnjanec, Nespeš - dio, Orešje Gornje, Prepolno, Žitomir, Šurdovec, Novakovec, Polonje Donje.

Samo naselje Sv. Ivan Zelina sa naseljima koja ga neposredno okružuju je projektirano, te se očekuju radovi ožujak - travanj 1998. godine.

Uz nabrojeno potrebno je zanoviti cca 20 trafostanica, te izgraditi vod od Brezovca do Obreži.

Uz rekonstrukciju niskonaponske mreže (zamjena vodiča), javnom rasvjetom, povećanjem životnog standarda pučanstva rasti će potreba za povećanom količinom električne energije, stoga će i izgradnja TE u Jertovcu, nedaleko od granice našeg Grada, u narednom periodu osigurati dovoljne količine energije.

Završetkom planiranih radnji sa DP "Elektra" Zagreb" uvjereni smo da će svi građani i gospodarski subjekti - potrošači, imati na području Grada Sv. Ivan Zelina dovoljne količine električne energije, a time i energetski standard primjeren europskim državama, kakav ovaj kraj i zaslužuje na kraju drugog tisućljeća.

4. PLINOFIKACIJA

Cjeneći sve komparativne prednosti plina kao dijela energetskog sustava zbog ekoloških, dobavnih i ekonomskih svojstava prirodnog plina ova vlada izvršila je reviziju

projektno-tehničke dokumentacije 1996. godine, te 01.04.1997. godine po provođenju svih obvezujućih radnji započela s intenzivnim izvođenjem plinske mreže presjecanjem Grada dionicom Goričica - Donja Zelina - Sv. Ivan Zelina - Hrastje - Komin - Dubovec.

Do sada završeno je 86 km mreže, izvedeno preko 1000 kućnih priključaka koji se uvode i u ovim zimskim mjesecima, nastavak počinje ukoliko vremenske prilike dozvole 01-15.03.1998. godine, te u 1998. godini mora biti završena u cjelosti te svim korisnicima izvedeni kućni priključci.

Po završetku plinifikacije nužna je i obveza izvršiti cjelokupnu sanaciju prekopa na javno-prometnim površinama.

Izvršen je povrat sredstava svim korisnicima potrošačima koji su uplate izvršili po ugovorima 3000 odnosno 3500 DEM (ovisno o vrsti izbora i vremenu).

U fazi je izrada operativnog terminskog plana izvođenja radova u 1998. godini, po završetku bit će izvješćeno pučanstvo putem sredstava javnog pripočavanja.

5. TELEFONSKA MREŽA I TELEFONSKI UREĐAJI

Grad Sv. Ivan Zelina respektirajući sve teškoće probleme kroz koje se prolazilo u fazi intenzivne izgradnje telekomunikacijskih mreža na području Grada ovaj posao je završen u cijelosti kako mreže, tako i centrale.

Ukupno je instalirani kapacitet 6.656 korisnika ukopčano 4.373. Završavaju se radovi na rubnim područjima, gdje sada ima svega 7 neispunjenih ugovornih obaveza koje će biti realizirane u trećem mjesecu 1998. godine.

Također Grad je pokriven objektima namjenjenim pokretnim telekomunikacijama. Ostala je za sada crna zona - nedostatak signala u južnom dijelu (Blaževdol - Donja Zelina) i ona će uskoro biti u cjelosti riješena izgradnjom stupa lociranog pored pošte u naselju Donja Zelina.

Tijekom prve polovice 1998. bit će postavljeno još dodatnih pet (5) govornica.

Sa izgrađenošću telekomunikacijske mreže i pratećih objekata Grad Sv. Ivan Zelina u narednih 10 godina osigurao je dovoljan broj pretplatničkih linija, no na onaj najosjetljiviji dio utvrđivanje cijene za zasnivanje pretplatničkog broja, ne možemo biti zadovoljni, jer je upravo tijekom izvođenja na našem području ista bila neujednačena od strane HPT, te nikakvim instrumentarijem niti jedna struktura Grada na nju nije mogla utjecati, a što je izazvalo revolt među pučanstvom čije posljedice osjećamo i danas.

6. GRAĐENJE I ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA

Kroz Grad prolazi državna cesta D-3 koja je po kretanju broja vozila među najopterećenijima u državi, a što je i normalno s obzirom da je to najjači pravac Zagreb - Varaždin prema Šentilju ili prema Goričanu.

30.05.1998. za Dan državnosti bit će otvorena autocesta čvor Helena - ulaz - izlaz Komin. Dovođenjem te dionice koja je u punom jeku izgradnje, sam centar naselja Sv. Ivan Zelina bit će rasterećen transportnog, teretnog i putničkog prometa barem za 50 %, čime se stvaraju pretpostavke za uređenje samog centra i glavnih ulica u naselju Sv. Ivan Zelina.

U izgradnji je drugi dio poluautoceste Sv. Helena - Popovec (radovi moraju biti gotovi unutar godinu dana).

Pred završetkom je izgradnja ceste Brezovec - Obrež - Marinovec - Sajmišna ulica - izlaz na državnu cestu D-3 (Ul. V. Nazora) u dužini 4,5 km.

Do turističke sezone 1998. trebaju biti završeni radovi na rehabilitaciji i proširenju kolničkog traka državne ceste D-3 u dužini 5 km od granice općine Breznica do ulaza u naselje Hrastje, uz proširenje kolnika kroz naselja, radi se zatvorena oborinska kanalizacija, nakon čega će se urediti nogostup.

1998. godine predviđeni su radovi na sanaciji stoljetnog klizišta u naselju Sv. Ivan Zelina u Ulici V. Nazora, državne ceste br. 26 - dionica Sv. Ivana Zelina - Sajmišna ulica - Kračevac - Vrbovec u dužini 18 km.

Također na državnoj cesti D-3 Zagreb - Varaždin potrebno je od naselja Sv. Ivan Zelina do Popovca izvršiti proširenje kolnika, sa oborinskom zatvorenom kanalizacijom, nakon čega je potrebno izgraditi nogostup radi sigurnosti kretanja djece i odraslih osoba, s obzirom da postoje 2 osnovne škole, a izuzetno veliko prometno opterećenje ima za posljedicu velik broj prometnih nesreća koje odnose brojne živote. Bez obzira na autocestu ova stara državna cesta neće biti što se tiče lokalnog međumjesnog i međugradskog saobraćaja lišena prometa.

Po završetku ovih velikih državnih investicija, sa izvođačima radova i investitorom Hrvatskim cestama nužnost nalaže sanaciju postojećih kolnika cesta koje sada služe kao radne ceste (npr. Orešje - Hrastje).

Prema operativnom godišnjem programu u obvezi financiranja sredstava proračuna izvršit će se izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta. U tu svrhu i za poboljšanje poljskih puteva mjesnim odborima u ovom mandatnom razdoblju gradska vlada osigurat će 60.000-75.000 m³ kamena, te potrebne vodopropuste.

Sa Javnim poduzećem, a po operativnim terminskim planovima sa mjesnim odborima i nadalje nastojat ćemo urediti vodopropuste pored cestovnih pravaca, kako bi zadržali trup cesta suhim, a imovinu i usjeve sačuvali za vrijeme elementarnih nepogoda - bujica i obilnijih padalina.

Na svim putnim pravcima potrebno je zadržati, a u nekim dijelovima i poboljšati prometnu horizontalnu i vertikalnu signalizaciju.

7. ULOGA TVRTKE "ZELINSKE KOMUNALIJE" U KOMUNALNOM GOSPODARSTVU I NJEGOV DALJNI RAZVOJ

Shodno infrastrukturnoj izgrađenosti do 2001. godine cjelokupnog područja Grada Sv. Ivan Zeline ovisi i razvoj "Zelinskim komunalija" koje moraju kvalitetno zadovoljiti funkcioniranje infrastrukturnih objekata te kvalitetno pružiti građanstvu ostale komunalne usluge.

A) Vodoopskrba

Prema razvoju vodoopskrbe na području Grada Sv. Ivana Zelina osnovna zadaća "Zelinskih komunalija" jest briga za kvalitetno funkcioniranje vodoopskrbe.

Ovisno o porastu broja korisnika vode iz javne vodoopskrbe, radi odgovora na sve postavljene tehničke zahtjeve, rasti će i broj zaposlenih djelatnika.

Imajući u vidu proširenje vodoopskrbe, u budućem vremenu broj korisnika biti će veći od 3000 korisnika, stoga poduzeće mora shodno povećanju broja djelatnika obaviti opremanje adekvatnim alatom i opremom za 2 do 3 monterske ekipe.

B) Odvodnja

Izgradnjom sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda (za naselja: Sv. Ivan Zelina, Biškupec, Blaževdol i Donja Zelina) te odvođenjem istih na budući uređaj za pročišćavanje, osnovna zadaća "Zelinskih komunalija" jest vođenje brige o nesmetanom i kvalitetnom funkcioniranju sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje.

Budući da sustavom javne odvodnje neće biti riješena preostala naselja s područja Grada Sv. Ivan Zeline iz tog

razloga poduzeće mora nabaviti cisternu za pražnjenje septičkih jama, te iste odvoziti do uređaja za pročišćavanje.

Broj zaposlenih, kao i njihova opremljenost u ovoj djelatnosti rasti će shodno postavljenim tehničkim zahtjevima za kvalitetno funkcioniranje sustava odvodnje.

C) Distribucija plina

Budući da je u tijeku izgradnja distributivne plinske mreže, te izgradnja kućnih priključaka čiji radovi bi trebali biti gotovi do sredine 1999. godine, prema našim procjenama na izgrađenu plinsku mrežu trebalo bi biti priključeno preko 3000 korisnika.

Osnovna zadaća "Zelinskim komunalija" je da omogući nesmetano funkcioniranje tog kapitalnog objekta na zadovoljstvo svih sadašnjih i budućih korisnika.

Stoga "Zelinske komunalije" moraju u narednom periodu shodno povećanju broja korisnika obaviti opremanje i obučavanje kadrova za nesmetano tehničko funkcioniranje plinskog sustava. Trenutno poduzeće je opremljeno sa alatom za jednu montersku ekipu, te za potrebe rada na plastičnim instalacijama raspolaže sa aparatom i popratnom opremom za elektrofuzijsko spajanje plastičnog dijela plinovoda.

Do 2001. godine poduzeće treba raspolagati sa alatom za još jednu montersku ekipu (strojarski dio), te rovokopačem za potrebe zemljanih radova, te adekvatnim voznim parkom (dva osobna vozila tipa karavan, te jedno kombi vozilo).

D) Djelatnost odvoza kućnog smeća

Temeljem odredbe Odluke o komunalnom redu, redovni odvoz smeća treba funkcionirati za cjelokupno područje Grada Sveti Ivan Zelina.

Trenutno redovni odvoz smeća, zbog sadašnjih kapaciteta, obuhvaća do cca 60 % gradskog područja. Aktivnost poduzeća trenutno je usmjerena na nabavku još jednog "smečara" (rok je ožujak 1998. godine), pa je objektivno da uslugu redovnog odvoza smeća za cjelokupno područje Grada poduzeće pruža od 01. travnja ili 01. svibnja ove godine.

Za potrebe takve proširene djelatnosti poduzeće će uskoro zaposliti minimalno 3 djelatnika.

Sakupljanje, te odvoz i prerada krupnog otpada obavljat će se jednom godišnje za cjelokupno gradsko područje.

E) Održavanje javno prometnih površina

Za potrebe održavanja javno prometnih površina, poduzeće je nabavilo specijalno višenamjensko vozilo tipa "MULTICAR" sa cjelokupnom opremom za rad tijekom čitave godine.

Za rad u zimskim uvjetima vozilo raspolaže sa ralicom te automatskim rotacionim posipačem soli i sipine.

Za rad tijekom proljeća, ljeti i jeseni vozilo je opremljeno sa četkom za čišćenje, te hidrauličnom kranskom kosilicom za košenje bankina (živica i trava).

Poduzeće će i nadalje za čišćenje javnih prometnih površina u središnjem dijelu naselja Sv. Ivan Zelina imati uposlena dva djelatnika.

F) Groblje

Poduzeće će sukladno zakonskim propisima obavljati ovu djelatnost (poslovi ukopa, eshumacije i polišumacije, prodaja pogrebne opreme, čišćenje groblja te pripadajućih zajedničkih objekata).

U narednom periodu od 3 godine poduzeće planira rekonstruirati postojeću mrtvačnicu, te otkupiti dio zemljišta za proširenje groblja, a što će biti neminovno do 2005. godine. Ujedno poduzeće će predložiti mogućnost održavanja i

upravljanja nad ostalim mjesnim grobljima na području Grada Sv. Ivan Zelina.

G) Sajam

Osnovna zadaća poduzeća je osiguranje nesmetanih uvjeta za obavljanje i funkcioniranje sajmišne manifestacije.

U redovnoj djelatnosti poduzeće mora redovno održavati tjedni sajam, te obavljati redovni baždar i servis vaga.

U smislu investicija poduzeće u navedenom periodu planira u dijelu sajma izgraditi štandove za prodaju roba široke potrošnje.

Iz naprijed navedenog vidljivo je da će djelatnosti i obim poslova značajno porasti, stoga poduzeće u dogledno vrijeme, radi zadovoljavanja svih postavljenih zadaća mora napraviti adekvatnu sistematizaciju po kojoj bi postojao:

- tehnički sektor (za potrebe distribucije vode i plina, te potrebe odvodnje),
- javni komunalni sektor (za potrebe odvoza smeća, održavanja javno-prometnih površina, te pogrebnih poslova i poslova vezanih za funkcioniranje sajma),
- sektor općih poslova koji bi obuhvaćao službu naplate i službu finansijskog i materijalnog knjigovodstva.

V. GOSPODARSTVO

I. POLAZIŠTE - SADAŠNJE STANJE

Gospodarstvo je okosnica opstojnosti i razvoja svake zajednice, pa tako i Grada Svetog Ivana Zeline. Mnogobrojni zakoni i propisi reguliraju djelovanje i organizaciju poslovnih subjekata kao i ukupnu aktivnost na području gospodarstva. Pravna podloga u djelovanju gospodarstva postoji prvenstveno u Zakonu o trgovačkim društvima i Zakonu o obrtu.

Uz eviši u obzir tradicionalne i novije čimbenike razvitka gospodarstva, prednosti Grada Svetog Ivana Zeline su: neposredna blizina grada Zagreba kao prometnog čvorišta, industrijskog i trgovačkog središta, ali i sveučilišnog centra (što omogućuje zadovoljavanje obrazovnih i kulturnih potreba stanovništva), postojanje tradicionalnog obrtničkog središta u Svetom Ivanu Zelini, te privlačan krajolik i dobro sačuvana prirodna sredina.

Ograničavajući faktori su prvenstveno nedovoljno razvijena komunalna infrastruktura, neodgovarajuća prometna povezanost, u mnogim naseljima pretežno starije stanovništvo - što je povezano s dugogodišnjim odlaskom mladih ljudi kako u grad Zagreb, tako i na rad u inozemstvo, zatim nestabilni poslovni uvjeti, te pomanjkanje gospodarske i tehnološke podržavajuće infrastrukture.

S obzirom na zakonsku regulativu poduzetnika koji se bave gospodarskom djelatnošću na području Grada Svetog Ivana Zeline možemo razvrstati u dvije osnovne skupine:

A.) Poduzetnici - fizičke osobe

B.) Poduzetnici - pravne osobe odnosno tvrtke čija je registracija i djelatnost propisana odredbama Zakona o trgovačkim društvima

Evidencija malih poduzetnika - fizičkih osoba po djelatnostima (stanje 1997. godine)

Red. broj	VRASTA DJELATNOSTI	Broj poduzetnika
1.	Uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja i rasada	4
2.	Vinogradarstvo	2
3.	Uzgoj voća, oraha i sl.	2
4.	Uzgoj goveda za proizvodnju mesa	1
5.	Uzgoj peradi	3
6.	Uzgoj usjeva i stoke	4
7.	Proizvodnja, obrada i konzerviranje mesa	2
8.	Proizvodnja, obrada i konzerviranje mesa peradi	8
9.	Prerada mlijeka i proizvodnja sira	1
10.	Proizvodnja sladoleda	1
11.	Proizvodnja minarskih proizvoda	1
12.	Proizvodnja kruha, peciva, svj. tjestenine i kolača	2
13.	Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda	11
14.	Proizvodnja osvježavajućih napitaka	1
15.	Proizvodnja tkanine od ostale pređe	2
16.	Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda za kućanstvo	1
17.	Proizvodnja ostalih gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće	1
18.	Proizvodnja pozamanterije	1
19.	Proizvodnja nespomenutih tekstilnih proizvoda	3
20.	Proizvodnja kožne odjeće	1
21.	Obrada i bojenje krzna, proizvodi od krzna	1
22.	Proizvodnja galanterije od kože	2
23.	Proizvodnja piljene građe i impregnacija drva	2
24.	Proizvodnja građevinske stolarije i elemenata	2
25.	Proizvodnja ostalih proizvoda od drva	14
26.	Proizvodnja papira i kartona	1
27.	Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona	2
28.	Ostala izdavačka djelatnost	1
29.	Ostale usluge u vezi s tiskanjem	1
30.	Proizvodnja ostalih kemijskih proizvoda	1
31.	Proizvodnja ostalih proizvoda od gume	7
32.	Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike	7
33.	Oblikovanje i obrada ravnog stakla	1
34.	Proizvodnja betonskih proizvoda za građevinarstvo	1
35.	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	1
36.	Proizvodnja ostalih obojenih metala	1
37.	Proizvodnja metalnih konstrukcija i dijelova	7
38.	Proizvodnja građevinske stolarije od metala	1
39.	Opći mehanički radovi	1
40.	Proizvodnja proizvoda od žice	2
41.	Proizvodnja proizvoda od metala za kućanstvo	8
42.	Proizvodnja proizvoda od metala osim kuć.	11
43.	Proizvodnja alata i strojeva	1
44.	Proizvodnja ostale električne opreme	2
45.	Proizvodnja med. i kirurške opreme, ortop. pomagala	1
46.	Proizvodnja nakita i srodnih proizvoda	1
47.	Rušenje građevinskih objekata i zemljani radovi	7
48.	Podizanje zgrada (visokogradnja)	4
49.	Izgradnja objekata niskogradnje	1
50.	Podizanje i pokrivanje krovnih konstrukcija	2
51.	Ostali građevinski radovi	10
52.	Elektroinstalacijski radovi	10
53.	Izolacijski radovi	1
54.	Instalacije za vodu, plin, grijanje, hlađenje	7
55.	Fasadni i strukturni radovi	2
56.	Postavljanje podnih i zidnih obloga	2
57.	Soboslikarski i staklarski radovi	1
58.	Ostali završni radovi	25
59.	Održavanje i popravak motornih vozila	32
60.	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima	1
61.	Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima	1
62.	Ostala trgovina na veliko	2

63.	Trgovina na malo živežnim namirnicama	2
64.	Ostala trgovina na malo u nesp. prodavaonicama	21
65.	Trgovine na malo voćem i povrćem	6
66.	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima	2
67.	Ljekarne	1
68.	Trgovine na malo odjećom	2
69.	Trgovine na malo obućom i proizvodima od kože	1
70.	Trgovine na malo namještajem i opremom za rasvjetu	1
71.	Trgovine na malo ostalim proizvodima za kućanstvo	2
72.	Trgovine na malo željeznom robom, bojama, staklom	2
73.	Trgovine na malo cvijećem	5
74.	Ostala trgovina na malo u spec. prodavaonicama	2
75.	Trgovina na malo rabljenom robom u prodavaonicama	1
76.	Trgovina na malo na štandovima i tržnicama	6
77.	Ostala trgovina na malo izvan prodavaonice	2
78.	Popravak električnih aparata za kućanstvo	12
79.	Popravci d.n.	3
80.	Restorani	5
81.	Barovi	26
82.	Opskrbljivanje pripremljenom hranom	1
83.	Taxi služba	1
84.	Ostali kopneni cestovni prijevoz putnika	2
85.	Cestovni prijevoz robe	97
86.	Ostale prateće djelatnosti u kopnenom prijevozu	1
87.	Iznajmljivanje uredskih strojeva i opreme	5
88.	Pravni poslovi	5
89.	Računovodstveni revizijski poslovi	6
90.	Fotografske djelatnosti	1
91.	Ostale poslovne djelatnosti d.n.	1
92.	Obrazovanje ostalih i ostalo obrazovanje, d.n.	1
93.	Djelatnosti medicinske prakse	3
94.	Djelatnosti stomatološke prakse	2
95.	Ostale djelatnosti humane medicine	1
96.	Distribucija filmova i videofilmova	1
97.	Pranje i čišćenje tekstila i krznenih proizvoda	1
98.	Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje	14
99.	Ostale uslužne djelatnosti, d.n.	11

Iz naprijed navedene strukture poduzetnika prema Nacionalnoj kvalifikaciji djelatnosti vidljiva je zastupljenost pojedinih gospodarskih djelatnosti. Daleko najveći broj poduzetnika (preko 20%) bavi se poslovima cestovnog prijevoza robe i putnika, slijedi trgovačka i ugostiteljska djelatnost. Najslabije su zastupljene djelatnosti koje traže visokoobrazovane kadrove (ispod 5 % od ukupnog broja poduzetnika).

Na području Grada Svetog Ivana Zeline djeluje 406 tvrtki (stanje, 1997. godine), a u njima je zaposleno 2801 djelatnika. Ukoliko promatramo pojedine gospodarske djelatnosti s obzirom na broj zaposlenih, najviše djelatnika je zaposleno u tekstilnoj industriji, te u trgovini, zatim slijede kemijska industrija, drvna industrija, kovinoprerađivačka i elektrotehnička industrija te proizvodnja plastičnih masa, proizvodnja kamena i grafička industrija.

S obzirom na provedeni proces pretvorbe, vlasnička struktura poduzetnika je sljedeća:

- privatno vlasništvo 95,8 % tvrtki
- državno vlasništvo 1,4 % tvrtki
- mješovito vlasništvo 1,9 % tvrtki
- zadružno vlasništvo 0,9 % tvrtki

Kako bi se stekao što potpuniji uvid u stanje gospodarstva u Gradu Sv. Ivanu Zelini, potrebno je izvršiti uvid u pregled nezaposlenih osoba i prijavljenih potreba za zaposlenicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA I PRIJAVLJENIH POTREBA
ZA ZAPOSLENICIMA

LEGENDA	Od toga:						STEGA	
	Profil 1		Profil 2	Profil 3	Profil 4	Profil 5 i 6		
	NKV	PKV NSS					KV VKV	SSS
a	74	125	177	122	8	8	514	227
b	43	18	65	55	1	2	184	79
c	0	1	11	0	2	1	15	
d	0	1	3	0	0	0	4	
e	0	0	0	0	0	1	1	

legenda:

- a = Broj evidentiranih nezaposlenih osoba krajem izvještajnog razdoblja
  - b = Od broja evidentiranih krajem mjeseca - prvi puta traže zaposlenje
  - c = Broj prijavljenih potreba za zaposlenicima tijekom izvještajnog mjeseca - ukupno
  - d = Od broja prijavljenih potreba za zaposlenicima - radni odnos na neodređeno vrijeme
  - e = Od broja prijavljenih potreba za zaposlenicima - potrebe za pripravnicima
- (Podaci iz Statističkog biltena za mjesec prosinac 1997. godine Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)

2. RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA

Poticajne mjere za razvoj malog i srednjeg poduzetništva moguće je razmatrati vodeći računa o tome da su zakonska regulativa i porezna politika u nadležnosti države, te županije i gradovi imaju ograničene mogućnosti djelovanja na tom području. Imajući to u vidu, moguće je osmisliti sljedeće vrste potpora razvoju poduzetništva:

- razvoj komunalne infrastrukture bez koje nema razvoja poduzetništva
- stvaranje prostornih preduvjeta za razvoj poduzetništva
- davanje financijskih potpora poduzetnicima kroz Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva u Zagrebačkoj županiji
- raznim poticajnim mjerama utjecati na brži razvoj pojedinih djelatnosti

Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva u Zagrebačkoj županiji

Navedenim programom razrađeno je više poticajnih mjera za razvoj malog i srednjeg poduzetništva na području Zagrebačke županije, a time i na području Grada Svetog Ivana Zeline.

Programom će se poticati razvoj sljedećih gospodarskih djelatnosti:

- poljoprivreda i popratne uslužne djelatnosti
- proizvodnja hrane i usluge vezane na nju
- prerada drveta
- proizvodnja na bazi drveta
- proizvodnja na bazi plastičnih masa
- građevinarstvo

- održavanje i popravak motornih vozila
- proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila
- elektronika
- turističke djelatnosti, turoperatori i ostalo
- obrt i trgovine
- uslužne djelatnosti za kućanstvo, turizam i ostalo

U skladu sa Programom odobravati će se poduzetnički krediti za razvoj malog i srednjeg poduzetništva iz proračunskih sredstava Zagrebačke županije, te sva druga sredstva eventualno dobivena od Ministarstva gospodarstva, HK BOR-a i drugih izvora.

Temeljem ovog Programa već je raspisan i zaključen natječaj za dodjelu poduzetničkih kredita, a u njemu sudjeluje više poduzetnika iz Grada Svetog Ivana Zeline.

Korištenje komparativnih prednosti Grada u razvoju malog i srednjeg poduzetništva

Grad Sveti Ivan Zelina ima više komparativnih prednosti koje će koristiti sljedećih godina kako bi potaknuo razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Osnovne prednosti su:

- dobra prometna povezanost sa Zagrebom
- sve bolja opremljenost komunalnom infrastrukturom (voda, struja, plin, telefon)
- mogući najam prostora za poduzetničke namjene u samom naselju Sv. Ivan Zelina
- niže cijene komunalne naknade za poslovne subjekte s obzirom na cijenu komunalne naknade u gradu Zagrebu
- niže cijene komunalnog doprinosa kod izgradnje poslovnih objekata u odnosu na Grad Zagreb

Svoje komparativne prednosti Grad Sv. Ivan Zelina će sljedećih godina kontinuirano poboljšavati i javno isticati. U interesu što bolje informiranosti potencijalnih zainteresiranih poduzetnika, Grad će otvoriti svoju gospodarsku stranicu na Internetu koja će redovito biti servisirana sa aktualnim informacijama.

Kako bi se stvorilo što povoljnije poslovno okruženje za rad i razvoj poduzetništva, Grad će u što kraćem vremenskom roku nastojati poboljšati financijski servis, koji se za sada radom samo jedne poslovne banke pokazao nedostatnim. Otvaranjem poslovnice barem još jedne poslovne banke stvorili bi se znatno povoljniji uvjeti financijskog poslovanja.

3. TURIZAM I NJEGOV RAZVOJ DO 2001. GODINE

Grad Sveti Ivan Zelina svojim povoljnim smještajem uz jugoistočni dio Medvednice, te bogatstvom velikog broja raznolikih prirodnih i kulturno povijesnih turističkih resursa predstavlja vrlo dobar turistički potencijal. Iskoristivost tog potencijala ovisi o prometnoj i informacijskoj dostupnosti turistima, te o stupnju turističke opremljenosti resursa.

Turistička opremljenost podrazumijeva skup značajki koje neki resurs čine turističkom atrakcijom, a uključuje očuvanost, prezentabilnost, dostupnost javnosti, obilježnost, usmjerenost putokazima, interpretacijske ploče, postojanje informacijskih i promotivnih materijala. Prema projektu Strateški marketinški plan turizma Zagrebačke

županije kojeg je 1997. godine izradio Institut za turizam u Zagrebu, turistički resursi Grada Svetog Ivana Zeline s obzirom na stupanj turističke opremljenosti su bili:

- Svetoivanjski dani - stupanj turističke opremljenosti 100 %
- Vinska cesta Sv. Ivan Zelina - stupanj turističke opremljenosti 66 %
- Crkva Sv. Ivana kristitelja u Sv. Ivanu Zelini - stupanj turističke opremljenosti 33 %

- Kupalište Sv. Ivan Zelina - stupanj turističke opremljenosti 33 %

- Stari grad Zelingrad - stupanj turističke opremljenosti 0 %

Ova ocjena turističkih resursa Grada pokazuje vrlo nisku, odnosno nedovoljnu turističku opremljenost. Činjenica je da je kupalište Sv. Ivan Zelina zajedno sa izuzetno uređenim autokampom nekada predstavljalo jednu od najpopularnijih i najatraktivnijih turističkih destinacija za građane Zagreba, dok je danas prema ocjeni Instituta za turizam ocijenjeno izuzetno nepovoljno.

Studija uopće ne navodi objekte kulturne baštine - crkvu Sveta Tri kralja u Kominu, crkvu Sv. Petra i Pavla u Novom Mjestu, crkvu Majke božje žalosne u Prepolnu, crkvu Sv. Nikole u Donjoj Zelini, kapelu Sv. Juraja u Psarjevu Gornjem, kapelu Sv. Helene u Sv. Heleni, kurije Domjanić i Domin, kuriju Omilje, stari gradsko jezgro Svetog Ivana Zeline. Od resursa prirodne baštine studija ne navodi vodozaštitnu zonu Velike i Male Reke, te ribnjak Novo Mjesto.

Kako na području cijele Zagrebačke županije, tako i na području Grada Sv. Ivana Zeline značajnu manjkavost čini nedostatak turističkih objekata za smještaj gostiju, te vrlo skromna ugostiteljska ponuda, te nedostatak športsko-rekreacijskih sadržaja.

Postojeću situaciju potrebno je bitno izmijeniti u sljedećim godinama do 2001. godine naročito vodeći računa o tome:

1. Da se Turistička zajednica Grada Svetog Ivana Zeline treba nametnuti kao glavni koordinator ukupnih turističkih aktivnosti
2. Da se u okviru Turističke zajednice Grada izradi sveobuhvatan program razvoja turizma Grada Svetog Ivana Zeline
3. Da se kroz Udrugu vinara i vinogradara stalno djeluje na osmišljavanju sadržaja Vinske ceste Svetog Ivana Zeline
4. Da Grad Sveti Ivan Zelina kontinuirano vodi brigu o manifestacijama koje bi se trebale profilirati kao prepoznatljive za grad i to:
  - Dan Svetog Vinka
  - Svetoivanjski dani
  - Kestenijada
  - Martinje
5. Da se vodi briga o zaštiti spomenika kulture koji su prepoznatljivi za zelinski kraj i koji kao spomenici kulturne baštine čine turističku ponudu Grada
6. Da se brižljivim očuvanjem prirode zelinskog kraja sačuva ono što je za turizam najvrednije - čisti i sačuvani okoliš - šume, vodotoci itd.
7. Da se posebna pažnja posveti promidžbenim materijalima koji sadrže informacije o turističkoj ponudi Sv. Ivana Zeline
8. Da se revitalizira športsko-rekreaciono-turistički kompleks Sv. Ivana Zeline

Manifestacije prepoznatljive za Sv. Ivan Zelinu

A) Dan Svetog Vinka

Budući da je na području Grada Sv. Ivana Zeline vrlo razvijeno vinogradarstvo, postoji opravdan razlog da se posebna pažnja posvećuje štovanju sveca zaštitnika vinogradara i vinara Svetog Vinka. Štovanje tog sveca je u tradiciji zelinskog kraja, te ponovo poticanje obilježavanja dana Svetog Vinka predstavlja obnavljanje ovih običaja koji su prisutni u narodu. Ovom narodnom običaju Grad Sveti Ivan Zelina pridodaje turistički značaj, nastojeći od toga stvoriti manifestaciju atraktivnu ne samo za vinogradare već i za veći

broj građana, konzumenata turističke ponude. Nosioci ove manifestacije trebaju biti Turistička zajednica Grada te Udruga vinara i vinogradara Sv. Ivana Zeline. Ovu manifestaciju treba ubuduće razvijati u tom pravcu da se ona ne održava samo na jednom središnjem mjestu, već da tog dana oživi cjelokupna Vinska cesta, te svi raspoloživi kapaciteti seoskog turizma. Također je potrebno osmisliti turistički proizvod (kao što za sada postoji "Vino svetog Vinka") koji će biti prepoznatljiv za ovu manifestaciju i za zelinski kraj.

B) Svetiovanjski dani

Vezano uz obilježavanje blagdana Sv. Ivana Krstitelja patrona grada (24. lipnja), proteklih osam godina nastao je zbir kulturnih, zabavnih, sportskih i gospodarskih događanja pod jednim imenom Svetiovanjski dani. Osnovne manifestacije koje se svojom kvalitetom i dugogodišnjom tradicijom nameću kao prvorazredni događaji su: Recital suvremenog kajkavskog pjesništva "Dragutin Domjanić" i Izložba vina sjeverozapadne Hrvatske. Ove manifestacije su održavanjem visokih kriterija od strane svojih organizatora stekle vrlo veliki ugled kako kod građana tako i u stručnim krugovima. Kod tih manifestacija i dalje postoji mogućnost njihove kreativne dorade kako bi one zadržale svoju atraktivnost i svježinu. Kod izložbe vina sjeverozapadne Hrvatske treba nastojati da se kod svake sljedeće izložbe uključi što veći broj izlagača doslovno iz cijele sjeverozapadne Hrvatske. Ovdje također ima prostora za osmišljavanje dodatnih, popratnih događaja kao što su tematske gospodarske izložbe i slično.

U organiziranje Svetiovanjskih dana i dalje trebaju biti uključeni svi oni koji mogu ponuditi kvalitetne sadržaje - od udruga u kulturi (Matica hrvatska, Hrvatsko pjevačko društvo Zelina, Trnina) do udruga u sportu (nogometni klubovi, Auto klub Zelina) te udruženja obrtnika.

Svetiovanjski dani i dalje trebaju zadržati vjerske sadržaje kao svoje ishodište i to prvenstveno uz obilježavanje samog blagdana Svetog Ivana Krstitelja.

U sljedećim godinama treba posebnu pažnju posvetiti ugostiteljskoj ponudi koja bi trebala biti značajna komponenta turističke ponude, a koja u proteklim godinama nažalost nije bila zadovoljavajuća. Također treba veću pažnju posvetiti promidžbenim materijalima kako pojedinih manifestacija tako i blagdanu Grada Sv. Ivana Zeline.

C) Kestenijada

Ova manifestacija za razliku od drugih koje imaju pretežno kulturne i gospodarske sadržaje ima isključivo sportsko-rekreativni sadržaj. Organizira se početkom mjeseca listopada kod planinarskog doma u Kladešćici. Cilj je da se što veći broj građana potakne da krene u prirodu i da pješači do Kladešćice gdje ih čekaju sportske igre na kojima mogu sudjelovati, te zabavni program i pečeni kesteni. U sljedećim godinama ova manifestacija treba postati tradicionalna i treba steći svoja prepoznatljiva obilježja i turistički proizvod.

D) Martinje

Štovanje Svetog Martina vrlo je rašireno u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, a vezuje se uz "krštenje" vina. S obzirom na razvijeno vinogradarstvo u zelinskom kraju, postoji opravdan razlog da se blagdanu Sv. Martina pridaje veći značaj i da se taj blagdan nastoji iskoristiti u turističke svrhe. Dok su nosioci obilježavanja Martinja proteklih godina bili pojedini ugostitelji, potrebno je da ubuduće u tome aktivno sudjeluje Udruga vinogradara i vinara Svetog Ivana Zeline sa težištem da se maksimalno iskoriste svi turistički kapaciteti na Vinskoj cesti.

VI POLJOPRIVREDA

1. UVOD

Jedan od trajnih zadataka svakog društva je osiguranje dovoljne količine razmjerno jeftine hrane koja svojom kakvoćom (u biološkom i organoleptičkom pogledu) i raznovrsnošću zadovoljava (specifične) potrebe različitih kategorija potrošača.

Upravo zbog toga je, kako i za Hrvatsku u cjelosti tako i za Grad Sv. Ivan Zelina, od odlučujućeg značenja cjelokupnost razvoja poljoprivredno-prehrambenog sustava, uz tehnološko-ekonomsko preustrojstvo kao nezaobilaznu pretpostavku i neprekidno unapređivanje kakvoće proizvoda i tehnologije proizvodnje, usvajajući nove proizvodne postupke, pri čemu specijalizirana tržišno orijentirana poljoprivredna gospodarstva i manji prerađivački pogoni imaju presudno značenje.

U tom kontekstu, na području Grada Sv. Ivana Zeline, treba usmjeravati napore na razvoj takvih gospodarstava i poduzetništva u poljoprivredi te podizanje njihove učinkovitosti na razinu primjerenu kriterijima važećim u zemljama razvijene tržišne privrede.

2. STANJE U POLJOPRIVREDI NA PODRUČJU GRADA SV. IVAN ZELINA

Na području Grada Sv. Ivan Zelina poljoprivreda kao grana gospodarstva ima veliko značenje. Prema popisu stanovništva 1991. od ukupno 14.887 stanovnika 4385 stanovnika ili 29,5 % spada u poljoprivredno stanovništvo. Od ukupno 4.430 domaćinstava, 2.984 ili 67,4 % posjeduju poljoprivredno gospodarstvo. Prema statističkim podacima poljoprivreda ima veliko učešće u ukupnom društvenom proizvodu, te je npr. u 1990 g. učešće 35%, a u 1992 čak 47 %.

Poljoprivredna proizvodnja odvija se gotovo u cjelosti na poljoprivrednim gospodarstvima individualnih poljoprivrednika koji imaju u vlasništvu 99% poljoprivrednog zemljišta. Najzastupljenije grane poljoprivrede su ratarstvo - kukuruz, pšenica, stočarstvo- govedarstvo, svinjogojstvo i peradarstvo i vinogradarstvo. Struktura biljne proizvodnje vidi se u tablici 1, a struktura stočarske proizvodnje u tablici 3.

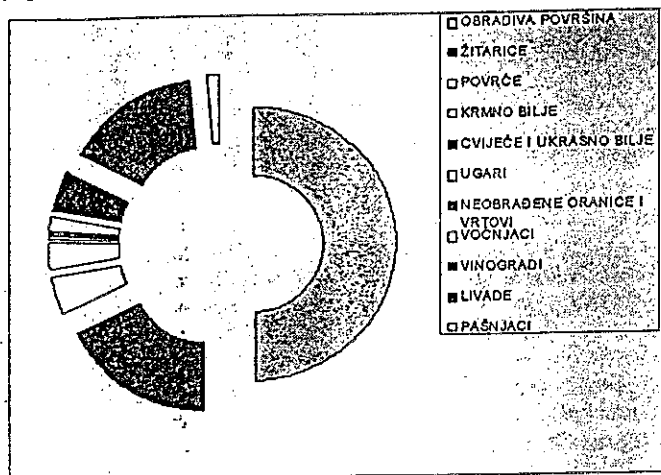
Važno je ovdje napomenuti da navedeni statistički podaci ne odgovaraju u potpunosti pravom stanju stvari, odnosno da su navedene površine pod nekim od kultura još manje, odnosno da se povećava udio neobrađenog zemljišta, livada i pašnjaka.

Tablica 1.

Struktura biljne proizvodnje po površinama u 1995. godini	svoga ha
UKUPNA POLJ. POVRŠINA	10.696
OBRADIVA POVRŠINA	10.696
ŽITARICE	3.950
POVRĆE	984
KRMNO BILJE	680
CVIJEĆE I UKRASNO BILJE	5
UGARI	45
NEOBRADENE ORANICE I VRTOVI	88
VOČNJACI	381
VINOGRADI	1.008
LIVADE	3.419
PAŠNJACI	274

Izvor podataka: Statistička istraživanja, prema Programu statističkih istraživanja RH za 1995. godinu

Dijagram 1.

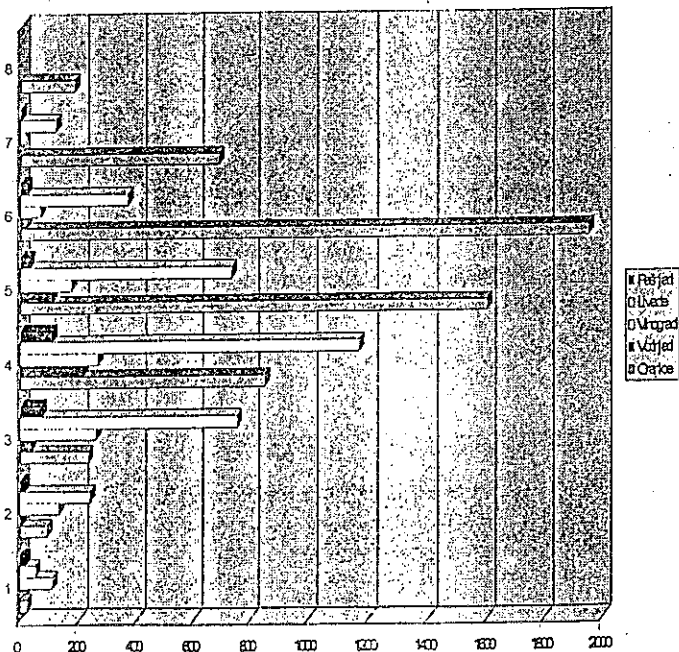
Tablica 2.

Katastarska klasa (ha)

Poljoprivredne površine	ukupno Ha	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Oranice	5614	24	90	230	850	1600	1951	685	184
Voćnjaci	381		5	36	213	106	21		
Vinogradi	1008	109	130	256	262	172	65	14	
Livade	3419	51	235	750	1169	730	367	117	
Pašnjaci	274	19	16	73	107	33	24	2	
ukupno	10696	203	476	1345	2601	2641	2428	818	184

Izvor: Ured za katastarsko-geodetske poslove, srpanj 1997.

Dijagram 2.

Tablica 3.

VRSTA	BROJ KOMADA
GOVEDA	
telad do 3mj.	3770
junad od 3 mj. do 1 god.	250
junad od 1 do 2 god.	330
junad preko 2 god.	80
krave	6208
UKUPNO:	10638

SVINJE		
	prasad do 2 mj.	8.000
	svinje od 2 do 6 mjeseci	220
	svinje preko 6 mj.:	
	suprasne nazimice	390
	krmače	2700
	ostale svinje	2450
	UKUPNO:	13.760
PERAD		
	kokoši	37.218
	ostala perad	5510
	UKUPNO:	42.728

Izvor podataka: Program statističkih istraživanja RH

Općenito se može reći da je poljoprivredna proizvodnja još uvijek ekstenzivna, sa relativno niskim prinosima po jedinici površine, u uzgoju i tovu.

Razlog tomu je svakako oslabljena ekonomska moć proizvođača s jedne strane, te s druge strane proizvodnja kultura s vrlo malom akumulacijom kapitala i malom mogućnošću plasmana (ne postojanje poljoprivrednih zadruga ili drugih poduzeća koja vrše otkup), odnosno anarhičnom tržištu poljoprivrednih proizvoda u cjelosti (uvoz jeftinijih poljoprivrednih proizvoda, sumnjive porijekla i kvalitete, kojih su pune tržnice na ciljanom tržištu za naše proizvođače - Zagreba). Teškoće plasmana uvjetovane su i jednolikošću proizvodnje. Npr. proizvodi se nekoliko ratarskih kultura koje tržište, s gledišta prehrambenih i potrošačkih navika, ne traži.

Uz navedeno jedan od važnih razloga jest i starosna struktura poljoprivrednih domaćinstava. Nosioci poljoprivredne proizvodnje su visoke starosne dobi uz rijetke slučajeve, gdje mlađi vode proizvodnju.

Ukoliko, promotrimo poljoprivredna gospodarstva, odmah se (u više od 90 % slučajeva) uočava svaštarski način proizvodnje, odnosno proizvodnje za svoje potrebe, te prodaje viška poljoprivrednih proizvoda. Na taj način nemoguće je proizvoditi rentabilno i po suvremenim tehničko-tehnološkim, odnosno ekonomskim principima.

Nadalje, problem je i u usitnjenosti i rascjepkanosti površina što znatno utječe na povećanje troškova proizvodnje i onemogućava okrupnjavanje i specijalizaciju gospodarstava.

Kao jedan od problema svakako je i nepostojanje poljoprivredne stanice opremljene za izvještajno-prognoznu službu te za analize tla i vina te ostalih proizvoda. Za svaku potrebnu analizu bez kojih je nemoguće proizvoditi po suvremenim agrotehničkim i tehnološkim principima proizvođač mora putovati u neki drugi grad (Križevci, Varaždin, Zagreb) što povećava troškove kako analiza tako i proizvodnje. Primjerice kod gnojidbe, gnoji se po iskustvu često previše ili premalo, što direktno utječe na prinos/urod te na cijenu gotovih polj. proizvoda, a da ne spominjemo nepotrebno onečišćavanje tala i voda. Isti bi se odnosilo i na zaštitu bilja gdje se zbog nepostojanja izvještajno-prognozne službe, štiti kada treba i kada ne treba (po principu "sigurno je sigurno"), što znatno povećava troškove zaštite odnosno proizvodnje u cjelosti, a da onečišćenje okoliša i ne spominjemo. Poljoprivrednu stanicu trebalo bi ustanoviti unutar poduzeća koje se bavi poljoprivrednom djelatnošću, npr. "PKZ"-Sv. Ivan Zelina.

Zbog vrlo loše protugradne zaštite, poljoprivreda unazad nekoliko godina trpi velike štete, kao što se pokazalo 1995. te 1997. kada je na cijelom području zbog iznimno jakih tuča stradala većina jednogodišnjih kultura, dok je kod višegodišnjih kultura urod značajno smanjen.

Nepostojanje povoljnih kreditnih linija za nabavku nove mehanizacije prisiljava poljoprivrednike da kupuju zastarjelu rabljenu mehanizaciju iz uvoza, koja je u suvremenim tehnološkim procesima odbačena.

Treba napomenuti i terene koji se nalaze u nizinskom djelu područja (oko rijeke Lonje) na kojima je zbog čestih poplava nemoguća intenzivna proizvodnja, što bi uz znatne investicije trebalo meliorirati te na taj način privesti proizvodnji.

Zbog uzgoja neprikladnih kultura i neprikladne odnosno pogrešne obrade tla na nagnutim terenima, uočavaju se procesi erozije tla što može imati dalekosežne posljedice na buduću proizvodnju na spomenutim terenima.

Iz ove kratke analize, vidljivo je da se poljoprivredni resursi nedovoljno koriste s obzirom na mogućnosti, što rezultira niskom razinom proizvodnje i nepovoljnim gospodarskim pokazateljima, te se može reći da je ocjena stanja poljoprivrede na našem području općenito nepovoljna.

3. SMJERNICE RAZVOJA POLJOPRIVREDE NA PODRUČJU GRADA SV. IVAN ZELINA

Obzirom na specifičnosti poljoprivredne proizvodnje kao proizvodnje sirovina od najšireg društvenog interesa, te na trenutno stanje poljoprivrede potrebno je razmotriti koji su ciljevi budućeg razvoja poljoprivrede na državnom nivou. Možemo ih podijeliti u dvije skupine:

Kratkoročni ciljevi:

- - obnova poljoprivredne mehanizacije i gospodarskih objekata, preradbenih i skladišnih kapaciteta u prehrambenoj industriji te obnova matičnog stada
- -zaustavljanje pada proizvodnje i stvaranje svih potrebnih pretpostavki za oživljavanje poljoprivredne proizvodnje
- -dogradnja mjera zemljišne politike (denacionalizacija, koncesije te prodaja ili zakup državnog zemljišta, komasacija)
- -poboljšavanje veterinarske službe radikalnijim uvođenjem privatne prakse
- -utvrđivanje koncepcije i načina bilanciranja proizvodnje i potrošnje osnovnih poljoprivrednih proizvoda te sukladno tome reguliranje uvoza i izvoza

Dugoročni ciljevi:

- -okrupnjavanjem seljačkog posjeda postupno mjenjati naslijeđenu vlasničku strukturu, (neosporno je da se na seljačkom posjedu prosječne veličine 3 ha ne može ostvariti isplativa proizvodnja- osim u slučajevima vidljivim iz tabele 3.)
- -povećanjem animalne proizvodnje po jedinici površine te povećanjem proizvodnje industrijskog bilja i voća i povrća nauštrb nekih žitarica, mjenjati proizvodnu strukturu
- -promjena strukture potrošnje prehrambenih proizvoda
- -smanjenjem cijena prehrambenih proizvoda i tim osmišljenim programom onemogućiti da se životni standard pučanstva štiti na teret poljoprivrednih proizvođača
- -povećati izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda te kontrolirati uvoz istih u cilju zaštite domaće proizvodnje
- -izgraditi sustav kreditiranja te bitno promijeniti pristup i ulogu poslovnih banaka u kreditiranju poljoprivredne proizvodnje
- -povećati investicije u poljoprivredu u ukupnim investicijama države, posebno u onim s naglašenom izvoznom orijentacijom
- -stvarati organizacijsko-tehničke i materijalne uvjete za primjenu novih znanstveno -tehničkih dostignuća u proizvodnji hrane te konstantno raditi na poboljšanju sustava obrazovanja poljoprivrednika i seljaka s težištem na tržišno obrazovanje

A.) MJENJANJE STRUKTURE PROIZVODNJE PO TRŽIŠNIM ZAKONITOSTIMA

Društveno -ekonomske potrebe ljudi, iskazuju se osiguranjem različitih svojstava poljoprivrednih proizvoda , koja

moгу biti tehničko-tehnološke i ekonomske prirode. Tehnika i tehnologija izravno utječu na osiguranje svojstava poljoprivrednih proizvoda i na udovoljavanje biološkim i društveno-ekonomskim prehrambenim potrebama. Zadovoljavanje tih potreba s ekonomskog gledišta iskazuje se ponajprije osiguranjem materijalnih uvjeta te organiziranja proizvodnje , distribucije, prodaje i promocije poljoprivrednih proizvoda. Krajnji je cilj, prema osnovnom ekonomskom postulatu, minimaliziranje troškova, a maksimaliziranje koristi, ili konkretno cilj je proizvesti takve proizvode koji udovoljavaju tehnološkim, zakonskim i tržišnim zahtjevima po svojim biološkim svojstvima i po praktičnosti uporabe, a istodobno su prihvatljivi po cijeni.

Iz kratke analize stanja poljoprivrede na području Grada Sv. Ivan Zelina, (pogledati tabelu 1.) vidljivo je da su upravo poljoprivredne kulture, koje bi mogle biti prema gore navedenom ponuđene tržištu, u strukturi biljne proizvodnje u značajnoj manjini. Iz tabele 1. vidljivo je da je povrće po površini zastupljeno tek na približno 10 % površina, a voće na nevjerojatno malih 3 %.

Dakle od velike je važnosti asortiman odnosno ponudu proširiti proizvodnjom onih poljoprivrednih proizvoda koji su važniji s gledišta zadovoljavanja osnovnih prehrambenih potreba, osobito uzimajući u obzir činjenicu da uzrok relativnoj stagnaciji prosječnih cijena i teškoće plasmana nije smanjena potražnja prehrambenih proizvoda već nedovoljna raznovrsnost ponude poljoprivrednih proizvoda.

Taj problem treba rješavati preusmjeravanjem ulaganja u proizvodnju i otvaranje manjih pogona za preradu poljoprivrednih proizvoda koji mogu osigurati dugoročnu korist, odnosno promjenom i postizanjem optimalne strukture poljoprivredne proizvodnje, u korelaciji i uvijek s prethodnim ispitivanjem tržišta. Konkretno, na našem području potrebno je uvoditi nove i što raznovrsnije programe proizvodnje i prerade s promjenom postotnih omjera iz tabele 1. u korist površina pod povrćem i voćem.

Potrebno je napomenuti, a kako bi proizvođači bili što konkurentniji, da treba povećati rentabilnost proizvodnje odnosno smanjiti troškove istih putem racionalizacije eksploatacije poljoprivredne mehanizacije (strojne udruge/zadruge), programiranog gnojenja umjetnim gnojivima na osnovu analize tla na hranjiva. (poštujući pritom Liebig-ov zakon), pravovremenom zaštitom bilja na osnovu agrometeoroloških podataka , minimaliziranjem upotrebe pesticida, reduciranjem obrade, upotrebom kvalitetnog sjemenskog i sadnog materijala, te uz navedeno povećati prinos/urod po jedinici površine.

B.) RATARSTVO

Prema prosječno ostvarivanim prinosima kultura, na našem se području odvija ekstenzivna ratarska proizvodnja. Da bi se ista proizvodnja potaknula, potrebno je ili organizirati otkup ili poticati razvoj potrošača ratarskih kultura - stočarstva. Razvojem i povećanjem stočarske proizvodnje (meso, jaja, mlijeko) direktno se povećava i potreba za ratarskim proizvodima.

Ratarstvo zahtjeva veće parcele u jednom komadu (primjer u tablici 3.) i zahtjeva strogu racionalizaciju proizvodnje kako bi se unutar zaštitnih cijena ostvarila kakva-takva akumulacija odnosno rentabilna proizvodnja.

Dakle, potrebno je (više nego kod drugih grana) ispravnom zemljišnom politikom - zakonima o naslijeđivanju zemljišta, komasacijom, ispravnim i dalekovidnim korištenjem zemljišnih resursa u prostornim i urbanističkim planovima (gdje bi se u izradu prostornih planova aktivno trebali uključiti poljoprivredni stručnjaci) onemogućiti daljnje usitnjavanje parcela odnosno omogućiti okrupnjavanje ratarskih površina.

Povećanje prinosa u ratarskoj proizvodnji moguće je samo primjenom suvremene agrotehnike, što u prvom redu podrazumjeva korištenje moderne mehanizacije (minimalna obrada tla). Obzirom da korištenje moderne mehanizacije u sprezi s jačim ratarskim pogonskim agregatima, na malim parcelama uz rad od samo nekoliko dana godišnje, nije ekonomski opravdano, potrebno je poticati stvaranje strojnih udruga odnosno zadruge.

Unazad nekoliko godine Grad Sveti Ivan Zelina, regresiranjem sjemenskog materijala kako za proljetnu tako i jesensku sjetvu uz kreditiranje mineralnog gnojiva i herbicida, direktno pomaže pri ostvarivanju planova sjetve. Takav način kreditiranja tekuće proizvodnje uz regresirani sjemenski materijal doživio je dobar odziv poljoprivrednih gospodarstava te je npr. za proljetnu sjetvu '97 kupljeno više od 500 tona mineralnog gnojiva i oko 15 t sjemenskog kukuruza na kredit od dvije tne uz regres za sjemensku robu od 30% nabavne cijene (takav način kreditiranja tekuće proizvodnje iskoristilo je 600 domaćinstava), a za jesensku sjetvu prodano je 55 t regresiranog sjemena pšenice i ječma (20% regresa). Obzirom na dobar odziv takav način kreditiranja zadržati ćemo i nadalje.

C) POVRTLJARSTVO

Već spomenuta blizina Zagreba kao najvećeg tržišta poljoprivrednih proizvoda, bitno određuje pravac razvoja poljoprivredne proizvodnje. Povrtne kulture su zastupljene na oko 10% poljoprivrednih površina. Taj podatak treba uzeti s rezervom, jer govori o cjelokupnoj zastupljenosti uzimajući u obzir i vrtove za domaću potrošnju.

Uzimajući u obzir gore navedeno, vidljivo je da je potrebno poticati poljoprivredne proizvođače na promjenu odnosno zemljišta pod niskoakumulativnim kulturama u korist povrća.

Da bi se povrtna proizvodnja pokrenula na pravi način, potrebno je izvršiti ispitivanja na osnovu kojih bi se odredila područja s optimalnim uvjetima - dakle područja s pogodnom klimom, tlo i reljefom te uz osiguranje vode za navodnjavanje i dovoljno organskih gnojiva.

Dosađajna iskustva te rezultati ispitivanja dokazuju da se na našem području može uzgajati veliki broj povrtnih kultura (blitva, celer, grah zrnaš, grašak, grah mahunar, kelj, kelj pupčar, korabica, krastavac, kupus, dinja, lubenica, krumpir, luk, češnjak, mladi luk, peršin, rajčica itd.), bilo na otvorenom ili u negrijanim zaštićenim prostorima (plastenici, staklenici).

Izbor vrsti i kultura te obim proizvodnje ovisiti će u prvom redu od potreba tržišta i postojećih preradbenih kapaciteta, zatim od agrikulturnih činioca i tehničko-tehnoloških zahtjeva (vrijeme mogućeg čuvanja, način čuvanja, konfekcioniranje i sl.).

Trenutno od preradbenih kapaciteta postoje jedino pogoni za preradu i kiseljenje kupusa i repe, dok se ostalo povrće nema niti gdje čuvati - odnosno ne postoje ni kod nas pa ni u Zagrebu hladnjače za čuvanje povrća (pogoni zagrebačke hladnjače ne smrzavaju više domaću sirovinu).

Obzirom da proizvodnja povrća traži veliki udio ljudskog (skupog) rada, potrebno je, kako bi se izvršila racionalizacija uložene rada, uvesti specifičnu mehanizaciju, za pojedine kulture. Uz cijene koštanja takove mehanizacije i njihove iskoristivosti, opet se stvara potreba za organiziranjem odnosno stvaranjem strojnih udruga.

Specifičnosti povrtna proizvodnje, velik broj vrsti i sorata te potreba uvođenja produktivnijih, kvalitetnijih i otpornijih sorata potrebuje osnivanje poljoprivredne stanice koja će na osnovi stručnih parametara savjetovati proizvođače (u sklopu stanice trebao bi postojati edukacijsko-istraživački poligon, na kojem bi se na zoran način pokazale karakteristike

pojedinih sorata i novosti u tehnologiji proizvodnje). Već je prije spomenuta mogućnost osnivanja takve stanice unutar "Poljoprivrednog kombinata Zelina".

Problem povrtljarstva, kao jedne od glavnih grana u budućem razvoju, moguće je riješiti samo sistematskim stvaranjem svih potrebnih preduvjeta. Od osnovnih za izdvojiti su:

1. Izrada projekta s prethodnim istraživanjima s ciljem utvrđivanja optimalnih područja za povrtljarsku proizvodnju i izbora vrsti i sorata
2. Osnivanje poljoprivredne stanice s edukacijsko-istraživačkim poligonom i svom potrebnom opremom
3. Osnivanje agrobaze podataka s stalnim praćenjem ponude i potražnje
4. Poticajnim mjerama (u prvom redu otvaranjem kreditnih linija) poticati podizanje negrijanih zaštićenih prostora i manjih prerađivačkih pogona
5. poticati proizvodnju zdrave hrane (ekološka proizvodnja)
6. U suradnji s ostalim gradovima/općinama iznaći način za izgradnju skladišnih pogona-hladnjača

D.) VOĆARSTVO

Prema statističkim podacima voćnjaci su u ukupnoj poljoprivrednoj površini zastupljeni s nevjerojatno malih 3%. Kao i kod povrtljarstva i taj se podatak treba uzeti s rezervom, jer su u te površine uključeni voćnjaci za domaću potrošnju. Plantažnih voćnjaka s tržišnom orijentacijom i modernom organizacijom proizvodnje praktično i nema (izuzev nakoliko primjera).

Obzirom na konfiguraciju terena, te na ostale agrikulturne činioce i pomoćne potencijali područje Grada (posebice brežuljkasti dio) gotovo je idealno za intenzivnu proizvodnju više vrsti voćaka - ljetnih i zimskih sorata jabuka, krušaka, šljiva, trešanja, marelica i bresaka te kupina, malina i sl.

Unatoč blizini najvećeg tržišta voća, što bi trebalo garantirati prodaju bez teškoća, potencijalni voćari se vrlo teško odlučuju na podizanje suvremenih plantaža. Prvi je razlog tomu nesigurnost na tržištu, koje je preplavljeno voćem iz uvoza, bez dovoljne zaštite domaće proizvodnje. Drugi su razlog visoka početna ulaganja u podizanje voćnjaka, te pratećih objekata (skladišta, hladnih komora i sl.).

Ulaganje u višegodišnje nasade moguće je poticati samo ukoliko se dugoročno regulira tržište zakonskom zaštitom domaće proizvodnje. Visoka početna ulaganja iziskuju otvaranje jeftinih kreditnih linija prilagođenih poljoprivrednoj proizvodnji.

Također jedan od glavnih zadataka je osposobljavanje prognozno-izvještajne službe i bolje funkcioniranje protugradne službe.

E) VINOGRADARSTVO I VINARSTVO

Sveti Ivan Zelina tradicionalno je poznat vinogradarski kraj. Vina se zavidnom kakvoćom izdižu iz ponude ostalih područja.

Unatoč navedenom treba istaknuti da je više od 70 % površina pod vinogradima visoke starosne strukture i staromodne koncepcije što znatno utječe na rentabilnost proizvodnje.

Zbog visokih početnih ulaganja, poteškoća u plasmanu, te nepostojanja organizacija koje će otkupljivati viškove grožđa i vina, obnova vinograda ide sporo, odnosno dolazi do krčenja vinograda, bez sadnje novih nasada.

Dokaz stagniranju proizvodnje također je i podatak da je prije osnivanja novog upisnika proizvođača grožđa i vina u registar bilo upisano preko 700 proizvođača, dok je danas taj broj oko 100. Od navedenog broja 30 proizvođača ima

zaokruženu proizvodnju od grožđa do boce. Ostali proizvođači imaju problema s plasmanom ili grožđa ili vina.

Značajna stavka u cijeni koštanja vina su svakako sredstva za zaštitu bilja. Kako bi se proizvođačima omogućila jeftinija proizvodnja, uz značajno smanjenje onečišćavanja okoliša, potrebno je osnovati izvještajno prognoznju službu. Osnovni zadatak službe jest da praćenjem meteoroloških podataka, izvještava vinogradare o mogućnostima pojave bolesti i štetnika, te da određuje trenutak provođenja zaštite. Na taj način može se smanjiti broj prskanja odnosno količina sredstava za zaštitu upotrebljenih na našem području. Obzirom na konfiguraciju terena i na različite mikroklimatske uvjete od položaja do položaja potrebno bi bilo kupiti više automatskih instrumenata (najmanje 3) za praćenje meteoroloških prilika.

U tehnološkom procesu proizvodnje vina potrebno je viša puta raditi analize, kako bi se uz organoleptičko ocjenjivanje, donosile prave odluke i time osigurao visoki kvalitet proizvoda. Analiza se kod nas nema gdje napraviti, već se mora putovati u Zagreb, Varaždin ili Križevce. Vezano za navedeno potrebno bi bilo osnovati odnosno opremiti, manji vinarski laboratorij koji bi uslužno vršio osnovne analize.

Visoka ulaganja pri podizanju nasada (1ha-oko 150.000,00 Kn) iziskuju pronalaženje načina sufinanciranja kupnje cijepova.

F.) PROIZVODNJA EKOLOŠKI ZDRAVIH PROIZVODA

Očuvanje prirode jedna je od osnovnih zadaća kako stručnih službi, tako i svakog pojedinog poljoprivrednog proizvođača, ali i stanovništva općenito. Do sada, u usporedbi sa zapadnim razvijenim zemljama, priroda je u nas relativno očuvana i kao takvu bi ju trebalo održati. Time ne samo da ćemo sami zdravije živjeti već će se stvoriti i uvjeti za stvaran razvoj ekološke poljoprivrede i seoskog turizma upravo na toj osnovi.

Ekološki očuvan kraj idealna je stavka u svakoj promidbenoj akciji i zauzimati će sve veći dio u ponudi našeg kraja.

Tržište traži ekološki "čiste" proizvode, i za pretpostaviti je, da će biti sve traženiji, kako u nas tako i u inozemstvu (gdje takvi proizvodi već duže vrijeme odlično prolaze). Proizvodi namičeni nekim od znakova koji dokazuju brigu odnosno kontrolu ekološki čiste proizvodnje, postižu i do 50% veće cijene na tržištu.

Općenito govoreći potrebno je uvesti takav sustav gospodarenja koji obuhvaća sisteme ili tehnologije proizvodnje, koji održavaju i unapređuju za okoliš neškodljivu, a socijalno i ekonomski prihvatljivu proizvodnju. Ekološka poljoprivreda jedan je od najvažnijih segmenata unutar takvog gospodarenja i obuhvaća sve poljoprivredne sustave i tehnologije proizvodnje.

Osnovna načela su:

- uskladjivanje i pravilno gospodarenje glede izbora usjeva, sorata, vrsti i pasmina stoke, plodoreda, odabira sustava obrade, gnojidbe i zaštite
- briga za pravilnu njegu tla, očuvanje i povećanje njegove plodnosti i biološke aktivnosti, sadržaja tvari i hranjiva, poboljšanje strukture tla i postupci protiv njegove erozije - od izuzetne važnosti upravo za naše područje s parcelama na brežuljcima i navikom duboke obrade uz brijeg, što dovodi do ispiranja gornjeg dijela tla
- proizvodnja koja isključuje ili samo iznimno dopušta upotrebu agrokemikalija
- očuvanje raznolikosti biljnih i životinjskih vrsti - borba protiv genetske erozije - kod nas potreba očuvanja autohtonih sorata - kraljevina i mnogobrojnih sorata voća (u prvom redu jabuka)
- proizvodnja zdravijih i kvalitetnijih živežnih namirnica

- ostvarivanje zadovoljavajućeg ekonomskog uspjeha gospodarstva i smanjenje njegove ovisnosti o vanjskim utjecajima (u takvoj proizvodnji povećava se udio ljudskog rada, neznatno se smanjuju prinosi/urodi, no ostvaruje se, uz uvjet pravilnog marketinškog pristupa, veća cijena).

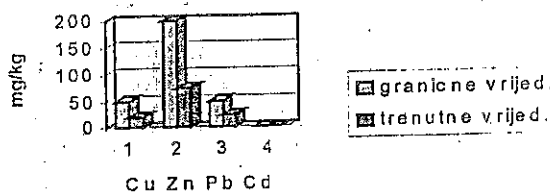
Prednost i mogućnost područja za razvoj ekološke poljoprivrede ovisi o više činitelja. Od osnovnih su minimalno industrijsko zagađivanje okoliša, udaljenost minimalno 50 m od autoputeva ili cesta s prometnim opterećenjem od 1000 vozila na sat i dosadašnje minimalno zagađivanje tla. Orijentacijske granične vrijednosti količine teških metala ekstrahiranih u zlatotopki u tlu koje se može koristiti za ekološku proizvodnju (prema Pravilniku Saveza za organsko-biološku proizvodnju) u usporedbi s trenutnim količinama teških metala u našim tlima vidljiva je u tablici 5 i na dijagramu 3.

Tablica 5.

metal	granične vrijednosti mg/kg zrakostužnog tla	trenutne približne prosječne vrijednosti mg/kg
bakar (Cu)	50	19
cink (Zn)	200	72
olovo (Pb)	50	23
kadmij (Cd)	0,8	0,43

dijagram 3.

Odnos graničnih i trenutnih vrijednosti teških metala

Iz navedenog je vidljivo da je kod nas, uz poštivanje osnovnih načela i tehnologije proizvodnje zdrave hrane moguće ekološki proizvoditi. Sukladno tome potrebno je izraditi projekte za proizvodnju zdrave hrane te takve proizvode uvrstiti u specifičnu ponudu područja i iskoristiti je kao turistički "adut".

G) STOČARSTVO

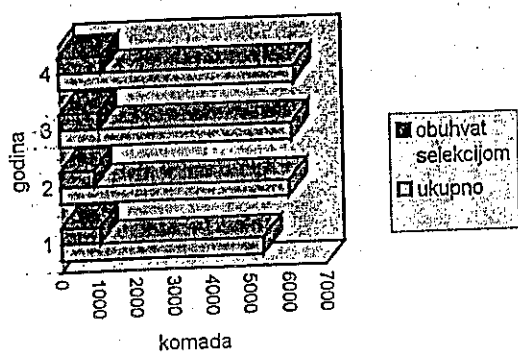
Stočarstvo je "kruna" poljoprivredne proizvodnje. Kao takva najveći je potrošač ratarskih proizvoda i uvjet razvoja ratarstva. Također, uvjetuje razvoj čitavog niza prerađivačkih djelatnosti - od mješavica stočne hrane, mini mljekara, klaonica, pogona za preradu i konfekcioniranje mesa itd.

Na području Sv. Ivana Zelina stočarstvo prati ostale grane poljoprivrede. Osim peradarstva, gdje postoje nekoliko proizvođača sa zaokruženom proizvodnjom i rijetkih iznimki u govedarstvu i svinjogojstvu, poljoprivredna gospodarstva nemaju jasnih opredjeljenja odnosno bave se svaštarskom proizvodnjom.

Također, jedan od problema je da su proizvođači visoke starosne dobi, koji teže usvajaju nove tehnologije proizvodnje, pogotovo što se tiče ishrane.

Unatoč tomu prema pokazateljima dobivenim od Hrvatskog stočarskog selekcijskog centra, Selekcijske službe Sv. Ivan Zelina stočni fond odnosno broj krava plotkinja raste (tabela 6, dijagram 4.) te raste količina isporučenog mlijeka (tabela 8, dijagram 6.)

kretanje krava plotkinja

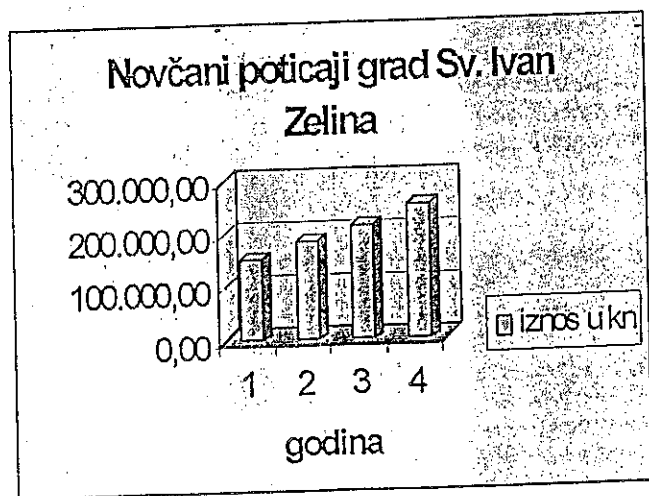
Tablica 6.

godina	uk. broj krava plotkinja	obuhvat selekcijom	
1	1994	5360	1065
2	1995	6048	928
3	1996	5640	1073
4	1997	5800	1171

Tablica 7.

godina	iznos u kn	
1	1994	150.960,00
2	1995	183.520,00
3	1996	211.640,00
4	1997	251.600,00

Dijagram 5.

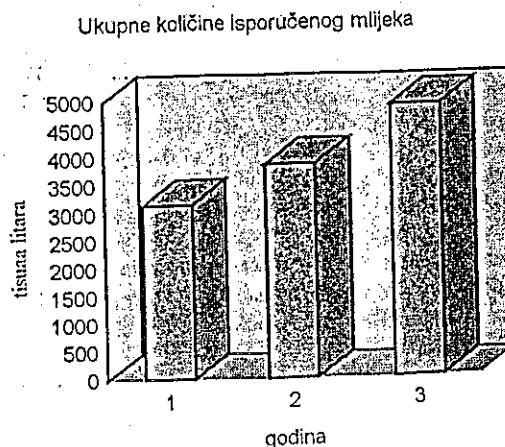

Novčani poticaji isplaćeni na području grada Sv. Ivan Zelina.

Tablica 8.

godina	litara	
1	1995	3.146.315
2	1996	3.861.718
3	1997	4.894.532

Dijagram 6. Količina mlijeka isporučenog mljekari "DUKAT" i "VODOPIJEVEC"

Relativni rast govedarske proizvodnje uzrokovan je stalnim ulaganjima u istu. Od premija (novčanih poticaja), kredita za uzgoj ženske teladi, kojih je na našem području dodijeljeno u vrijednosti od 720.000,00 Kn, do sufinanciranja umjetne oplodnje.

Obzirom da suvremeno stočarstvo iziskuje vrlo visoke početne investicije (proizvodni objekti i oprema objekata, matična stada itd.) potrebno je uz već postojeće kreditiranje iznaći kreditna sredstva za podizanje suvremenih mini farmi (posebice za mliječna goveda, tov goveda i tov svinja)

Vežano za navedeno potrebno je poticati mlade ljude na bavljenje stočarstvom te podržavati kako finansijski, tako i savjetodavno svako perspektivno domaćinstvo.

Uz prethodna istraživanja tržišta i mogućnosti gospodarstava potrebno je odrediti veličinu farmi koje mogu poslovati rentabilno odnosno koje mogu osigurati normalan život proizvođačima te na osnovu toga izraditi projekte za svaku pojedinu granu stočarstva. Svakako da se istovremeno mora osigurati i mogućnost plašmana, najbolje poticanjem razvoja prerađivačkih pogona odnosno poticanjem udruživanja stočara u zadruge s ciljem stvaranja zadrughnih pogona za preradu. Postoji i mogućnost stvaranja baze podataka o ponudi svježeg mesa i ostalih proizvoda, koja bi se organizirala po principu burze roba.

H) PRERAĐIVAČKI POGONI

Osim uvođenja nove strukture proizvodnje, od velike je važnosti poticati, ali i iznalaziti mogućnosti finansijskog praćenja, razvoj prerađivačke industrije u obliku malih prerađivačkih pogona (kao što su npr. već poznati vinski podrumi, mlinovi, mini mljekare i klaonice) te ponuditi kvalitetne programe u tom smislu, na osnovu pažljivog ispitivanja mogućnosti gospodarstava i tržišta.

Gore navedeno je od iznimne važnosti upravo za stočarsku proizvodnju gdje je potrebno poticati otvaranje klaonica te manjih, odnosno veličine prema ispitivanjima, pogona za preradu i konfekcioniranje mesa.

Također potrebno je poticati i otvaranje manjih prerađivačkih pogona za preradu povrća (konzerviranje povrća, ajvar i sl.) i voća.

I) ORGANIZACIJA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Izlaskom novog Zakona o zadrugama ("Narodne novine", br 36/95) otvorena je mogućnost organiziranja poljoprivrednika u zadruge (dovoljna tri poljoprivrednika). Novosnovane zadruge bi trebale biti organizatori proizvodnje te s poljoprivrednim proizvođačima predugovarati ili ugovarati (vertikalnom integracijom) proizvodnju.

Poticanjem poljoprivrednika na osnivanje zadruga stvaraju se i predujeti za otvaranje zadruginih prerađivačkih pogona (u vlasništvu zadrugara) koji bi poslovali po tržišnim principima.

Nepotrebno je napominjati da bi se takvom organizacijom izbjegli posrednici te bi sa našeg terena izlazili polugotovi ili konfekcionirani proizvodi konkurentni na tržištu.

Od posljednje analize (1995. g.) osnovana je jedna poljoprivredna (obiteljska) zadruga sa zaokruženom proizvodnjom, od proizvodnje do konfekcioniranja i prodaje meda.

Potreba za organiziranjem u zadruge danas je jača nego ikada zbog promjene porezne politike odnosno uvođenja Poreza na dodanu vrijednost. Udruživanjem u zadruge poljoprivrednici (i obveznici PDV-a i oni koji to nisu) mogli bi ostvariti značajne uštede i samim time rentabilnije proizvoditi. Zajednički izlaz na tržište - smanjenje troškova prijevoza, zakupa prodajnih mjesta, troškova prodaje, zajedničko reklamiranje; nabava repromaterijala po jeftinijim cijenama - zbog većih količina bolji uvjeti nabave (veći rabati, smanjeni troškovi prijevoza i ostalih troškova po jedinici robe), mogućnost pravdanja odnosno otpisa PDV-a; osnivanje strojnih zadruga odnosno centara - bolje iskorištenje skupih strojeva i na kraju ali ne manja ušteda - zajednički knjigovođa (svi obveznici PDV-a morat će voditi knjige kao i svaka druga registrirana pravna ili fizička osoba). Promatrajuću poljoprivrednu proizvodnju na našem području, odmah se uočava svaštarski način proizvodnje što samo za sebe nije dovoljno za ekonomsku isplativost takvog gospodarstva. Postojanjem specijaliziranih zadruga (usko specijalizirane zadruge po poljoprivrednim djelatnostima: vinarske zadruge, stočarske zadruge s zadrugnim prerađivačkim pogonima i sl.) omogućilo bi se otkup tržišnih viškova po djelatnostima i zajednički marketinški obrađen - prepoznatljiv nastup na tržištu, što bi se odrazilo na povećanje rentabilnosti sitne proizvodnje poljoprivrednih gospodarstava i stvorilo određenu sigurnost u proizvodnji. Obzirom da današnje zadruge posluju po principima kao i svaka pravna privatna osoba zadrugari sami određuju tko će za njih obavljati određene poslove i sami upravljaju istom te snose prava i obveze iz takvog udruživanja.

Jedan od načina zajedničkog izlaska na tržište je osnivanje baze podataka o dostupnim proizvodima, o njihovoj kvaliteti i ostalim tržišnim karakteristikama, te otvorenost te baze svim zainteresiranima.

J) FINANCIRANJE I KREDITIRANJE

Specifičnosti poljoprivredne proizvodnje s jedne strane te važnost poljoprivredne proizvodnje na našem području nameću potrebu organiziranog financiranja i iznalaženja mogućnosti povoljnog kreditiranja kako tekuće proizvodnje tako i investicijskih ulaganja u proširenje ili stvaranja novih kapaciteta (u prvom redu malih prerađivačkih pogona), odnosno zasnivanja nove proizvodnje.

Trenutna situacija na tržištu kapitala relativno je loša što se odražuje i na praćenje i kreditiranje poljoprivredne proizvodnje, u bankama se šteti vrlo malo te je potrebno kapital kupiti da bi se dalje distribuirao, što ga znatno poskupljuje.

Unatoč naporima Grada (regresiranje i kreditiranje tekuće ratarske proizvodnje), Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (kredit za sve namjene u poljoprivredi preko Privredne banke), Stočarskog selekcijskog centra (novčani poticaji i kreditiranje uzgoja ženske teladi) osjeća se stalan nedostatak kapitala. Upravo stoga trebalo bi po uzoru na zapadne zemlje razvijenih tržišno-poljoprivrednih politika osnivati fondove i zaklade ili poljoprivredne štedionice koje bi davale kredite odnosno financijske pratile sve perspektivne programe. U djelu koji govori o stočarstvu vidljiv je učinak financijskog praćenja proizvodnje i učinak organiziranog otkupa.

K) PRAĆENJE STANJA U OBLASTI I SAVJETODAVNI RAD

Specifičnosti poljoprivredne proizvodnje kao tvornice na otvorenom, te s mnogo sudionika različite dobi i različitog nivoa obrazovanja i iskustava s jedne strane, te s druge strane stalan tehnološki napredak poljoprivredne proizvodnje i promjene na tržištu uz promjene agrikulturnih činilaca (od mikroklimi, bolesti i štetočina) dovele su do potrebe praćenja stanja u oblasti i do razvoja poljoprivrednih službi kako u svijetu tako i u nas.

Rijetka su područja (pogotvo ona gdje ne postoje poljoprivredne stanice ili, suvremena poljoprivredna poduzeća) na kojima postoji suvremen pristup poljoprivrednoj proizvodnji kao egzaktnoj nauci, gdje se odluke donose i savjeti daju na temelju stručnih analiza svih potrebnih činioca, odnosno na jedini ispravan način.

Poljoprivredne savjetodavne službe na svim razinama, nedovoljno su opremljene i ekipirane što je uzrok niske učinkovitosti. Prema iskustvima zapadnih zemalja ovakve službe ne mogu puno pomoći niti specijaliziranim stručnim proizvođačima niti malim proizvođačima za vlastite potrebe. Stoga je od velike važnosti ili opremanje postojećih službi potrebnim instrumentima ili osnivanje poljoprivredne stanice opremljene za rad na terenu.

5. ZAKLJUČAK

Ovim kratkim radom izdvojeni su glavni problemi te smjernice njihovog rješavanja za područje Sv. Ivana Zeline u okvirima općih smjernica razvoja poljoprivrede na državnom nivou. Svakako da postoje i drugi problemi te drugi načini njihovog rješavanja odnosno drugi putevi razvoja poljoprivrede, no osnovno je navedeno, odnosno navedene su pretpostavke za stvaranje tržišno orijentiranih poljoprivrednih gospodarstava, koja bi promjenom strukture i povećanjem rentabilnosti proizvodnje mogla brže obrtiti i akumulirati kapital te na taj način, uz financijsku podršku i stručno praćenje, stvarati predujete za otvaranje prerađivačkih pogona, kako za poluproizvode tako i za konfekcionirane proizvode spremne za krajnjeg potrošača.

Glavne smjernice za razvoj i unapređivanje poljoprivredne proizvodnje na našem području su:

- mjenjanje strukture biljne proizvodnje u skladu s kretanjem tržišta te poticanje proizvodnje povrća u plastenicima
- racionalizacija proizvodnje uz povećanje prinosa po jedinici površine
- povećanjem animalne proizvodnje po jedinici površine
- rješavanje problema usitnjenosti i rascjepkanosti te naplavljivih i zapuštenih površina
- poticanje na uvođenje novih agrotehničkih mjera
- unapređivati i promicati seoski turizam
- iznalaziti mogućnosti financiranja i kreditiranja poljoprivredne proizvodnje
- izrada programa za otvaranje malih prerađivačkih pogona
- jačati image Sv. Ivana Zeline kao poljoprivrednog kraja s bogatom ponudom

- poticati proizvođače na proizvodnju zdrave hrane
- poticati proizvođače na udruživanje
- stručnim savjetima na osnovu utvrđenih parametara pomagati u proizvodnji
- osposobiti i opremiti izvještajno prognoznu službu
- poboljšati rad protugradne zaštite
- izraditi i ponuditi program za različite vidove proizvodnji
- stalno raditi na obrazovanju poljoprivrednika putem seminara i tečaja s naglaskom na tržišno obrazovanje
- stvarati usko specijalizirana poljoprivredna gospodarstva

Za ostvarivanje gore navedenih smjernica potrebno je u suradnji s županijskim službama i drugim državnim institucijama te drugim subjektima poljoprivrede izraditi programe uz uvažavanje specifičnosti i potreba našeg kraja.

VII. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

1. UVOD

Grad Sv. Ivan Zelina, kao jedinica lokalne samouprave, ima osnivačka prava nad tri ustanove u društvenim djelatnostima koje postoje na području Grada, a to su: Dječji vrtić "Proljeće" Sv. Ivan Zelina, Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina i Muzej Sv. Ivan Zelina. Osnivačka prava nad ovim ustanovama prenjeta su na našu jedinicu lokalne samouprave još veljače 1994. godine rješenjima Ministarstva kulture i prosvjete HR, a shodno Zakonu o ustanovama (NN, br.76/93). Stoga spram navedenih ustanova postoji obveza Grada za osiguranje sredstava za njihove redovne djelatnosti.

Na području Grada postoje i ustanove u vlasništvu drugih subjekata: dvije osnovne škole i jedna srednja škola u vlasništvu Republike Hrvatske te zdravstvena ustanova primarne zdravstvene zaštite - Dom zdravlja, u vlasništvu Zagrebačke županije. Spram ovih ustanova, Grad je pružao, a i u narednom razdoblju će pružati financijsku pomoć, kako bi se stvorili bolji materijalni uvjeti rada, a time i bolje zadovoljavanje zdravstvenih i obrazovnih potreba građana našega Grada.

Osim financijskog pomaganja rada ustanova, Grad podupire, financijski pomaže i rad mnogobrojnih udruga na svojem području, ako npr. sportskih, vatrogasnih (svih DVD-a i Vatrogasne zajednice Grada), humanitarnih (Hrvatski Crveni križ - Gradsko društvo Sv. Ivan Zelina), tehničkih (Radio-amaterski klub "Zelina", kojem je osigurao prostor za rad i početna financijska sredstva), Matica hrvatska - ogranak Sv. Ivan Zelina, Hrvatsko pjevačko društvo "Zelina" Sv. Ivan Zelina, KUD "Trnina" Donja Zelina, Puhački orkestar Grada Sv. Ivan Zelina, Limena glazba DVD-a Donja Zelina..., što će nastojati i u buduću.

Povrh navedenog, Grad je, zajedno sa Ministarstvom kulture RH, Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine i Zagrebačkom županijom započeo velike zahvate na očuvanju spomenika kulture od daljnega propadanja, prvenstveno spomenika nulte kategorije - crkve Sv. Tri Kralja u Kominu i kapele Sv. Petra i Pavla u Novom Mjestu, te nadalje kapele Majke Božje Žalosne u Prepolnu i kapele Sv. Antuna Padovanskog u Blaškovcu. Ovi zahvati nastavit će se i u narednom razdoblju, uz proširenje takvih zahvata i na ostale spomenike kulture na području Grada.

Osnovu za ovakovo svoje djelovanje, Grad nalazi i u odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN, br.90/92, 94/93 i 117/93) koje kažu da grad u okviru samoupravnoga djelokruga, između ostaloga, osigurava i lokalne potrebe stanovnika u oblasti brige o djeci, obrazovanju i odgoju, javnom zdravlju (ambulante, domovi zdravlja i sl.), zdravstvenoj zaštiti životinja i zaštiti bilja, socijalnoj skrbi, kulturi, tehničkoj kulturi, tjelesnoj kulturi i športu.

Grad će nadalje ulagati velike napore, uključujući i financijsko pomaganje, u oživljavanje svekolikog društvenog života na svojem području, te na taj način nastojati okupljati građane, posebice djecu i mladež, u ovakav organizirani općekorisni društveni život i time stvoriti pretpostavke za što manja devijantna, asocijalna ponašanja svojih građana.

2. ODGOJ I OBRAZOVANJE

Kolika je potreba i uloga odgoja i obrazovanja, kojega čine: predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, nepotrebno je posebno isticati. Na području našeg Grada u školske ustanove polazi oko 1950 učenika u 77 razrednih odjela, što u prosjeku iznosi 25 učenika po razredu. Cilj plana razvoja Grada u ovome dijelu programa je da se u najkraćim crtama predvide kadrovske i materijalne potrebe pri čemu su uzete dvije pretpostavke:

1. naše područje u demografskom smislu bilježi stagnaciju ili vrlo blagi porast, tako da će broj djece pa tako i učenika stagnirati

2. u saborsku proceduru upravo ide prijedlog Temelnog zakona o školstvu koji će objedinjavati osnovne i srednje škole i gotovo je sigurno da će kompletni materijalni troškovi ići na proračun jedinica lokalne samouprave.

Prema tome će za ove probleme za sljedeću proračunsku godinu na nivou Grada biti nužno razraditi prioritete, dinamiku rješavanja i financijsko praćenje.

U svim sustavima odgoja i obrazovanja provodi se i socijalni program za djecu i mladež, a koji se odnosi na sufinanciranje troškova prehrane, smještaja u vrtićima, izborne nastave, produženog boravka, natjecanja u školama.

A) PREDŠKOLSKI ODGOJ

Dječji vrtić "Proljeće" javna je ustanova koja ostvaruje programe njege, odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi. Osnovna mu je djelatnost 10-satni program koji se odvija u samom vrtiću, kao i program "mala škola" koji se odvija u Sv. Ivan Zelini, Donjoj Zelini, Gornjem Psarjevu, Kominu i u Općini Bedenica.

Osim primarnog programa i programa minimuma, u vrtiću će se održavati vjeronaučna igraonica, igraonica njemačkog i engleskog jezika, te folklorna i likovna igraonica.

U vrtiću se osjeća nedostatak prostora, jer postoji potreba za još barem dvije grupe, koje bi bile obuhvaćene 10-satnim programom. Iz postojećeg je vidljivo da se taj problem u sljedeće dvije do tri godine mora riješiti.

Kadrovska struktura je zadovoljavajuća, s time da postoje studenti-odgajatelji s našeg područja u završnim godinama studija, te bi svake godine stipendiranjem jednog ili dvojice od njih problem kadrova bio i u budućnosti riješen.

B) OSNOVNO ŠKOLSTVO

Matična škola Dragutina Domjanića imat će oko 1100 učenika raspoređenih u 44 razredna odjela. Osim centralne škole u samom mjestu škola obuhvaća i četiri područne škole i to:

- Područna škola u Prepolnu I - IV razred
- Područna škola u Kominu I - IV razred
- Područna škola u Radoišću I - IV razred
- Područna škola u Općini Bedenica I - VIII razred

Od same izgradnje škole do danas Ministarstvo nije izvršilo nikakve ozbiljne sanacije: nužan je popravak krovšta i uvođenje centralnog grijanja za drugi paviljon. U tom slučaju, cijela Osnovna škola, Srednja škola i Sportska dvorana mogle bi imati jedinstveni sustav grijanja i to na plin.

Nužne su intervencije na sanitarnim čvorovima, gdje su instalacije dotrajale, a nužnici i umivaonici zastarjeli.

U područnoj školi u Prepolnu trebali bi sanirati krovšte. Matična škola Ksavera Šandora Đalskog imati će oko 600 učenika i u sklopu nje djeluje Područna škola Gornje Psarjevo sa četiri razreda. Građevinski radovi izvedeni od strane izvođača imaju ozbiljnih nedostataka, koje bi prema sudskom rješenju izvođač "Graditelj" trebao otkloniti.

Osim toga u tijeku je izradnja četverorazredne područne škole Nespeš.

C) SREDNJE ŠKOLSTVO

U Srednju školu Dragutina Stražimira trenutačno polazi 321 učenik, ne samo s područja Grada Sv. Ivan Zelina, već iz susjednih općina i županija. Škola ima verifikaciju za izvođenje sljedećih programa:

- opća gimnazija
- opći poljoprivredni tehničar
- elektromehaničar
- elektroničar mehaničar
- elektroinstalater
- strojobravar
- autolimar
- autoelektričar
- vodoinstalater
- plinoinstalater.

Škola ima jedan dio neuređenog tavanjskog prostora, koji bi se mogao iskoristiti za formiranje multi-medijske čitaone opskrbljene kompjutorima, barem 2.000 naslova lektire, namjenjene svim srednjoškolicima, studentima i zainteresiranim stručnjacima Grada Sv. Ivan Zelina, koji bi u svakom trenutku mogli koristiti taj prostor za stručni rad. Trebalo bi završiti još uvijek djelomično opremljene radionice za potrebe strojarstva i elektrotehnike, kako bi se u njoj mogao odvijati dio vježbi.

D) STIPENDIJE

Uočavajući kadrovske probleme u ovom Gradu, stipendiranje učenika i studenata provodi se već dosta godina. Podjelu stipendije do sada su se primjenjivali različiti kriteriji, od socijalnih, do kriterija uspješnosti.

Prema zahtjevima školstva našeg Grada ukazuje se potreba, a stipendiranjem bi se riješila na zadovoljavajući način, za nastavničkim fakultetima - strani jezici, elektrotehnika, fizika, strojarstvo, matematika, biologija, zemljopis, glazbena akademija.

Sustavnim praćenjem prioriteta i dinamikom rješavanja ove problematike, došlo bi se do visokoobrazovnog kadra, prijeko potrebitog u ovom Gradu.

3. KULTURA

1. PUČKO OTVORENO UČILIŠTE SVETI IVAN

ZELINA do 2001. godine

A) Sadašnje stanje

"Narodno sveučilište Zelina" (nakon skorog upisa u sudski registar zvat će "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina", pa ćemo ga u daljnjem tekstu tako voditi) javna je ustanova čiji je osnivač Grad Sv. Ivan Zelina, a djelokrug joj je uređen Zakonom o ustanovama, Zakonom o pučkim otvorenim učilištima, odnosno posebnim zakonima za pojedina područja djelovanja (Zakon o knjižnicama,...).

"Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" je kulturno-obrazovna javna ustanova koja svoje redovne programe ostvaruje: obrazovnom djelatnošću (tečaj stranih jezika, plesni tečaj, likovno-lutkarska radionica,...), održavanjem javnih (kulturnih, znanstvenih,...) tribina, kino-prikazivačkom djelatnošću, promoviranjem knjiga, postavljanjem izložaba, te organiziranjem zabavnih i edukativnih priredaba (koncerti ozbiljne i popularne glazbe, kazališne predstave, dječje priredbe, pjesničke večeri,...).

Poseban oblik djelatnosti je bibliotečna djelatnost koja je organizirana u gradskoj knjižnici i čitaonici.

Uz navedeno, "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" je organizator dviju stalnih godišnjih kulturnih manifestacija od državnog kulturnog značaja:

- Recital suvremenoga kajkavskog pjesništva "Dragutin Domjanić", i
- Smotra dječjega kajkavskoga pjesništva "Dragutin Domjanić".

Nadalje, pri "Pučkom otvorenom učilištu Sveti Ivan Zelina" djeluje Zelinsko amatersko kazalište "ZAMKA", koje je u svojem četverogodišnjem radu postavilo 3 predstave i izvelo više skečeva/igrokaza.

"Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" ima isprofiliranu nakladničku djelatnost u svojoj "Maloj biblioteci Dragutin Domjanić", čija je osnovna zadaća njegovanje kajkavske kulture. Od 1992. do danas tiskovinski smo objavili 15 knjiga!

S postojećim kadrom (zaposleno je ukupno samo 6 djelatnika: čistačica, domar-ložač, voditeljica računovodstva, voditeljica knjižnice, pomoćna knjižničarka i ravnatelj, koji je jedini visokoškolske naobrazbe), uz zadanu financijsku podršku Grada i u sadašnjim prostornim mogućnostima, "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" je u stanju do 2001. godine zadržati postignutu (visoku) razinu djelatnosti na sljedećim kulturno-obrazovnim područjima:

- provođenje tečaja učenja engleskog jezika za osnovnoškolce (oko 60 polaznika razvrstanih u 5 stupnjevanih grupa);
- organiziranje gostovanja kazališnih predstava (najmanje 5 recentnih naslova godišnje);
- organiziranje koncerata ozbiljne glazbe (najmanje 3 nastupa godišnje);
- kinoprikazivačka djelatnost (aktualne filmske predstave nedjeljom, te filmske predstave za organizirane školske posjete);
- sudjelovanje u organiziranju "Svetoivanjskih dana";
- organiziranje Recitala suvremenog kajkavskog pjesništva "Dragutin Domjanić";
- organiziranje Smotre dječjega kajkavskog pjesništva "Dragutin Domjanić";
- kazališni amaterizam u sklopu Zelinskog amaterskog kazališta "ZAMKA"
- nakladništvo u sklopu "Male biblioteke Dragutin Domjanić" i izvan nje (posebna knjiška izdanja, kalendari, razglednice,...).

B) STATUSNA PITANJA

I. KNJIŽNICA I ČITAONICA

U skladu s novim Zakonom o knjižnicama nužno je do mjeseca listopada 1998. godine odlučiti o statusu knjižnice i čitaonice: naime, hoće li se ona osamostaliti i izdvojiti u samostalnu javnu ustanovu, ili će - s obzirom na prostorne, kadrovske i druge uvjete - knjižnica ostati u sastavu "Pučkog otvorenog učilišta Sveti Ivan Zelina" kao njegova posebna ustrojbeno jedinica. U bilo kojem slučaju, do 2001. godine

svakako treba riješiti prostorni problem gradske knjižnice, i to za jedno duže razdoblje i na način primjeren kulturnim potrebama grada. Prema standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, prema analizi Matične službe knjižnica grada Zagreba, s obzirom na sadašnji broj stanovnika gradska knjižnica u Sv. Ivanu Zelini trebala bi raditi u prostoru veličine 714 m² (sadašnji prostor je 135 m²).

S rješavanjem tog problema usko je povezan i problem stručnog osoblja gradske knjižnice i čitaonice. Sada naime knjižnica radi cjelodnevno sa svega dva djelatnika, što onemogućava bilo kakav stručni rad. Prema navedenoj analizi Matične službe, naša bi knjižnica trebala imati 3 knjižničara s potrebnim zakonskim stručnim kvalifikacijama.

Do 2001. trebalo bi također ostvariti cjelovitu informatizaciju knjižnice i čitaonice kroz opremanje računalima, ostalom računalnom opremom i programskom podrškom za obradu, katalogizaciju, posudbu i mogućnost pretraživanja knjižnog fonda. Tek bi se time omogućilo međusobno povezivanje knjižnica kroz razmjenjivanje baza podataka, odnosno korisnički pristup i drugim bazama podataka putem Interneta.

2. OSNIVANJE OSNOVNE GLAZBENE ŠKOLE U SV. IVANU ZELINI

Jedan od najznačajnijih kulturno-obrazovnih iskoraka u Gradu Sv. Ivanu Zelini do 2001. godine trebalo bi biti osnivanje osnovne glazbene škole, za kojom evidentno postoji veliki interes građana i pučkoškolske djece.

Zakonski je omogućeno da osnovnoškolsko obrazovanje u umjetničkim (glazbenim) programima mogu provoditi samostalne umjetničke škole, ali i ustanove poput Pučkih otvorenih učilišta. Prema Zakonu o osnovnom školstvu, inicijalna nadležnost pri osnivanju i određivanju statusnog položaja osnovne glazbene škole je na Gradskom vijeću, koje na temelju programa razvoja djelatnosti osnovnog školstva utvrđuje mrežu osnovnih škola na svom području. U bilo kojem slučaju, za osnivanje osnovne glazbene škole je - uz donošenje mnoštva administrativnih odluka - nužno osigurati odgovarajući prostor, opremu i pomagala, potom osigurati odgovarajući broj učitelja i stručnih suradnika te osigurati potrebna financijska sredstva.

C) NADOGRAĐNJA ETAŽE I KROVIŠTA NA ZGRADI NARODNOG SVEUČILIŠTA

Pitanje odgovarajućeg prostora za osnovnu glazbenu školu izvrsno bi se riješilo planiranom izgradnjom potkrovlja na zgradi gradskoga Doma kulture, u kojem bi bilo dovoljno učioničkog prostora prema Pravilniku o osnovnom umjetničkom školovanju (najmanje jedna učionica za skupnu nastavu i 5 učionica opremljenih za individualnu nastavu).

Tim bi se građevinskim zahvatom također spriječilo sadašnje prokišnjavaње ravnoga krovništva iznad velike dvorane i pozornice, što za kišnih dana stvara velike probleme djelatnostima "Pučkog otvorenog učilišta Sveti Ivan Zelina" i Hrvatskog pjevačkog društva "Zelina". Pri nadogradnji trebalo bi svakako u veliku dvoranu instalirati radijatore centralnog grijanja, koji bi za zimskih dana održavali zadovoljavajuću temperaturu u dvorani, pri kojoj bi Zelinsko amatersko kazalište i HPD "Zelina" u normalnim okolnostima mogli održavati svoje kazališne i folklorne probe. Nadogradnjom bi se, osim toga, bitno uljepšao već

derutni izgled zgrade gradskog Doma kulture, koja bi se tada lijepo uklopila u cjelinu trga zajedno sa novom zgradom suda.

D) Proširenje redovne programske djelatnosti do 2001. godine

Iz projekcije ovogodišnjeg proračuna grada Sv. Ivana Zelina primjećuje se tendencijsko povećanje financijskih sredstava namijenjenih za redovnu djelatnost "Pučkog otvorenog učilišta Sveti Ivan Zelina" u 1999. i 2000.-toj godini. Radi se očito o osviještenom interesu grada da svojim građanima kroz "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" pruži još više, još boljih kulturnih i obrazovnih programa. To će pak biti moguće isključivo kroz ekipiranje "Pučkog otvorenog učilišta Sveti Ivan Zelina" s novim kvalitetnim djelatnicima. Do 2001. godine neizostavno bi trebalo zaposliti dvoje stručnih, odgovornih, dokazano sposobnih ili dokazano perspektivnih djelatnika!

Čim se taj uvjet ostvari, "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" će - uz sve, gore već navedene, segmente svog rada - moći proširiti svoje programske ciljeve na sljedeća kulturno-obrazovna područja:

a) Formiranje dječjeg obrazovno-zabavnog centra

Osnovna ideja je u tome da se roditeljima, a za njihovu djecu - predškolce i učenike nižih razreda osnovne škole - uz vrlo prihvatljive cijene organizirano ponudi niz raznolikih obrazovnih i zabavnih sadržaja. Bili bi to predškolski programi učenja stranih jezika, ritmika i suvremeni ples, likovno-lutkarska igraonica, folklorna igraonica, glazbena igraonica, potom tzv. pričaonice i maštaonice za najmlađe i drugo.

Trebalo bi osigurati financijska sredstva za isplatu honorara suradnicima-voditeljima i pribaviti neophodna sredstva za otpočinjanje s radom (sintesajzer, TV prijemnik i video uređaj, audio i video kasete, pribor i materijal za likovnu i lutkarsku igraonicu,...), a kasnije za redovito funkcioniranje centra.

b) formiranje gradskog dječjeg pjevačkog zbora

Zbor bi bio, primjerice, poput "Zagrebačkih mališana", ali bi se od sličnih razlikovao po tome što bi pjevao uglazbljene dječje kajkavske pjesme sa zelinskih Smotri. U tom smislu, u pripremnj bi fazi trebalo ugovoriti s najboljim hrvatskim "dječjim" skladateljima uglazbljivanje 10-ak pjesama. Trebalo bi angažirati voditelja zbora, a audicijom bi se oformio pjevački zbor sastavljen od zelinskih predškolaca i učenika nižih razreda osnovnih škola. Krenulo bi se s organiziranim tjednim probama, a kao kruna uslijedili bi koncerti u Zelini i prva gostovanja. U budućnosti bi trebalo razmišljati i o izdavanju CD-a zelinskog dječjeg pjevačkog zbora.

c) Formiranje dječje kazališne scene "ZAMKE"

Uz ansambl odraslih članova "ZAMKE" pristupilo bi se formiranju dječje kazališne scene. Na njenom bi repertoaru bili kraći igrokazi za djecu s puno plesa, glazbe, šarolikih kostima. U predstavi bi nastupili i stariji članovi "ZAMKE".

d) Popunjavanje lijetnih mjeseci kulturnim sadržajima za djecu

U srpnju i kolovozu, u tzv. "mrtvoj" kulturnoj sezoni, više puta mjesečno organizirali bi se hepeninzi za djecu. Bila bi to kreativna druženja na otvorenom prostoru srednjoškolskog amfiteatra ili pak bazena, na kojima bi djeca pokazivala svoje vještine u crtanju, pjevanju, plesanju,... Sve bi to bilo nadopunjeno nagradnim igrama sponzora i nastupima popularnih zabavljača. Bili bi to programi na kojima bi se, uz djecu, dobro zabavljali i njihovi roditelji.

Kao što se vidi, gornja četiri programska segmenta usmjerena su na najmlađi uzrast, na zelinsku djecu. Proizlazi to iz sociološko-kulturološkog uvida da kvalitetni rad s djecom dugoročno najviše donosi općedruštvenu korist.

Kroz nabrojene, ali i još mnoge druge programske aktivnosti do 2001. godine, stvarila bi se, recimo to tako, zelinska kulturna publika 21. stoljeća. "Pučko otvoreno učilište Sveti Ivan Zelina" bi zaživljavanjem tih programa ubrzo moglo postati jezgra okupljanja djece, ali i njihovih roditelja - dakle medijator kultiviranja zelinske publike.

2. MUZEJ GRADA SVETOG IVANA ZELINE

Rijetko se koji grad ili naselje sjeverozapadne Hrvatske može ponositi sa tako dugovječnom i bogatom povješću kao grad Sveti Ivan Zelina. Brojni materijalni spomenici govore o toj povijesti dužoj od 800 godina. Ali nažalost ta prošlost nije prezentirana na pristupan način u muzeju Grada Svetog Ivana Zeline. Stoga brojni povijesni spomenici ostaju nedostupni kako školskoj mladeži tako i građanima koji žele upoznati povijest tog zavičaja.

Nužno je da muzej Grada Svetog Ivana Zeline bude u funkciji koju određuju zakonski propisi, a s druge strane da također bude u funkciji građenja kulturno povijesnog identiteta zelinskog kraja. Takvu svoju funkciju muzej treba ubuduće ostvarivati svojom otvorenošću prema gradu i građanima pružajući im cjelovitu i stručno obrađenu informaciju o prošlosti zelinskog kraja. U tom cilju je obaveza muzeja da izradi program svoga otvaranja prema gradu i građanima od 1998. godine do 2001. godine.

4. MATICA HRVATSKA SVETI IVAN ZELINA

Svrha je Matice Hrvatske promicati narodni i kulturni identitet hrvatskog naroda na svim područjima umjetničkoga, znanstvenoga i duhovnog stvaralaštva. Tu svrhu Matica hrvatska u Svetom Ivanu Zelini ostvaruje na slijedećim područjima djelatnosti:

- kroz obilježavanje značajnih obljetnica iz prošlosti zelinskog kraja
- kroz nakladničku djelatnost
- realizacijom istraživačkih projekata
- organiziranjem izložbi
- radom na zaštiti spomenika kulture

A) Obilježavanje značajnih obljetnica iz prošlosti zelinskog kraja

Matica hrvatska redovito svake godine obilježava dvije značajne obljetnice:

■ 16. listopada 1328. godine, datum kada je ban Mikac izdao povelju kojom Zelini daje privilegiju slobodnog kraljevskog trgovišta

■ Dan Zrinskih i Frankopana, značajan i tragičan datum iz hrvatske prošlosti kada su Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan bili pogubljeni u Bečkom Novom Mjestu

Matica hrvatska će 2000. godine na doličan način obilježiti 800 godišnjicu prvog spomena župne crkve Svetog Ivana Krstitelja u Svetom Ivanu Zelini. Za obilježavanje tako značajne obljetnice pripreme će otpočeti već ove 1998. godine.

B) Nakladnička djelatnost

Matica hrvatska redovito ostvaruje nakladničku djelatnost u skladu sa svojim godišnjim programima i u skladu sa skromnim materijalnim mogućnostima.

Do 2000. godine Matica hrvatska planira realizirati složeni nakladnički projekat - "Župna crkva Svetog Ivana Krstitelja" u kojem će se sustavno i znanstveno obraditi zelinska župna crkva, a povodom značajnog jubileja - osamstota godišnjica od prvog pisanog spomena.

Matica hrvatska također od 1998. godine kreće sa projektom izdavanja brošura o svim crkvama i kapelama na području grada Svetog Ivana Zeline. Ovaj višegodišnji projekat uključuje detaljno izučavanje i opisivanje svih sakralnih spomenika kulture sa više aspekata - povijesnog, arhitektonskog, umjetničkog i tradicijskog.

C) Organiziranje izložbi

Matica hrvatska će i ubuduće nastaviti sa organiziranjem tematskih izložbi vezanih uz zelinski kraj.

Nakon organiziranja izložbe "Zelinska kajkaviana" (Kajkaviana Zelinensis) slijedi izložba "Obrtništvo Svetog Ivana Zeline", te zatim izložba povodom 800. godišnjice prvog spomena župne crkve Svetog Ivana Krstitelja.

D) Rad na zaštiti spomenika kulture

Matica hrvatska već godinama provodi radne akcije sa ciljem zaštite Zelingrada, najstarijeg spomenika kulture na području Grada Svetog Ivana Zeline. Takvu tradiciju će Matica hrvatska održati i sljedećih godina kako bi ovaj vrijedan spomenik kulture i dalje mogao biti dostupan svim građanima koji ga žele vidjeti i obići.

Matica hrvatska će također nastojati potaknuti aktivnosti vezane uz zaštitu stare obiteljske kuće tradicionalne zelinske arhitekture - Gegačeve kuće u ulici Vladimira Nazora kako bi se ta kuća spasila od rušenja, te kako bi se stvorili uvjeti da se jednog dana u nju smjesti etnografska zbirka zelinskog kraja sastavljena od više komponenti (narodni život i običaji, vinogradarski alati, staro obrtništvo i slično).

3.4. KULTURNO-UMJETNIČKI AMATERIZAM

Sveti Ivan Zelina je oduvijek bila poznata po čuvanju i njegovanju svoje kulturne baštine. Razne kulturne udruge njegovale su još od početka stoljeća pjesme, plesove, narodne nošnje i narodne običaje zelinskog kraja. U tome najveću tradiciju, gotovo stoljetnu ima Hrvatsko pjevačko društvo Zelina, koje je uvijek uspješno opstalo, bez obzira na poteškoće. Osim HDP-a Zelina kulturnu baštinu još njeguje "Trnina" iz Donje Zeline i Zbor umirovljenika Gradske organizacije umirovljenika.

Unatoč mnogim problemima koji muče kulturno-umjetnički amaterizam (nedovoljan interes mladeži, teškoće u pronalaženju stručnih voditelja, nedostatak novca za kupnju i održavanje muzičkih instrumenata, osipanje starijeg članstva i sl.) te su udruge ipak uspjele opstati, te danas uspješno rade zahvaljujući pojedinim intuzijastima koji ih vode, te materijalnoj pomoći Grada. Gotovo da ne postoji kulturno događanje na području Grada, a da na njemu ne sudjeluje barem jedna od tih udruga.

Cijeneći čuvanje i njegovanje kulturne baštine zelinskog kraja, Grad će sljedećih godina poticati omasovljenje i stručno usavršavanje tih udruga. Važno je da se u suradnji sa osnovnim školama koje djeluju na području Grada, te sa srednjom školom djeluje na djecu kako bi se uključili u rad pojedinih kulturno-umjetničkih sekcija ovisno o sklonostima - tamburaška sekcija, pjevački zbor, folklor. Time se stvara temelj, baza iz koje će kulturno umjetničke udruge stjecati novo članstvo. Svojom unutarnjom organizacijom HPD "Zelina" i "Trnina" trebaju omogućiti stručno vođenje orkestra te pjevačkog zbora. Rezultate rada tih udruga treba redovito

prikazivati na njihovim koncertima koji bi sljedećih godina trebali biti još češći nego do sada.

Planira se realizirati smotre folkloru kojih bi domaćini bile naše udruge HPD "Zelina" odnosno "Trnina", a na kojima bi sudjelovale slične udruge iz susjednih gradova i općina, odnosno iz čitave Zagrebačke županije. Ujedno je potrebno da ove udruge razvijaju prijateljske odnose sa sličnim udrugama iz drugih krajeva Hrvatske te sa njima razmjenjuju nastupe i gostovanja (npr. nastup KUD-a Matija Gubec iz Donjeg Miholjca na božićnom koncertu HPD-a Zelina).

Ove će udruge i ubuduće imati za svoj rad materijalnu potporu Grada, ali se od njih očekuje značajan prilog u stvaranju kulturnog identiteta Svetog Ivana Zeline, počevši od sudjelovanja na "Svetoivanjskim danima" te drugim manifestacijama.

Također je potrebno da te udruge dobe značajnu materijalnu potporu Zagrebačke županije koja u svom Programu do 2001. godine posebnu pažnju posvećuje kulturno-umjetničkom amaterizmu.

Na području Grada osim HPD-a Zelina i Trninice djeluje više drugih udruga koje razvijaju kulturno umjetnički amaterizam i koje su u tome ostvarile značajne rezultate - Limena glazba DVD Donja Zelina, Puhački orkestar Grada, Crkveni zbor župne crkve Sv. Ivana Krstitelja.

U interesu je Grada, kao i svih građana da se u sljedećim godinama još više razvije djelovanje kulturno-umjetničkih udruga, da se njihov broj još više poveća, da se u njih uključi što više članova kao i da se ostvare pomaci u kvaliteti njihova rada.

5. ZAŠTITA SPOMENIKA KULTURE

Spomenici kulture koji se nalaze na području grada Svetog Ivana Zeline dokaz su mnogostoljetne tradicije i kulture hrvatskog naroda na ovim prostorima. Oni svjedoče o trajnoj vezanosti hrvatskog naroda uz kršćanstvo svojom sakralnom arhitekturom, odnosno o vještini građevinskog umijeća nekadašnjih majstora proteklih stoljeća. Iako je nažalost veliki dio tih spomenika kulture zauvijek izdvojen sa lica zemlje, potrebno je sačuvati one koji su ostali. Kada se uzme u obzir da je dio evidentiranih spomenika kulture propao s vremenom, možemo konstatirati da su pod zaštitom sljedeći objekti:

1. Kurija Baračevo
2. Kapela Sv. Antuna u Blaškovcu
3. Crkva Sv. Nikole u Donjoj Zelini
4. Kurija Domjanić u Donjoj Zelini
5. Kurija Šandorovina u Psarjevu Gornjem
6. Kurija Bužinski u Psarjevu Gornjem
7. Kapela Svetog Jurja u Psarjevu Gornjem
8. Dvor porodice Mikšić u Svetoj Heleni
9. Kapela Sv. Helene u Sv. Heleni
10. Crkva Sv. Tri Kralja u Kominu
11. Antičko arheološko nalazište u Kominu
12. Kapela Sv. Trojstva u Majkovcu
13. Kurija u Nespešu
14. Kapela Sv. Petra i Pavla u Novom Mjestu
15. Dvor u Omilju
16. Kapela Majke božje žalosne u Prepolnu
17. Crkva Sv. Ivana Krstitelja u Sv. Ivanu Zelini
18. Ostaci srednjovjekovnog Zelingrada
19. Povijesna jezgra Sv. Ivana Zeline

Mnogi od naprijed navedenih objekata nalaze se u vrlo lošem stanju te je potrebno u sljedećim godinama pronaći

mogućnosti i načine za njihovo očuvanje. Imajući u vidu da obnova i zaštita svakog od spomenika kulture nadilazi materijalne mogućnosti grada, potrebno je realizaciji svakog konkretnog projekta zaštite i obnove pristupiti zajednički, u suradnji sa Zagrebačkom županijom i Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Zagrebačka županija je u svom Programu do 2001. godine glede zaštite spomenika kulture predvidjela u narednom razdoblju snimanje stanja spomenika kulture te izradu dugoročnog programa zaštite uz određivanje prioriteta.

Potrebno je također da grad Sveti Ivan Zelina izvrši snimanje stanja spomenika kulture na svom području kako bi mogao izraditi dugoročni program zaštite.

Među spomenicima kulture svojom se vrijednošću, a ujedno i ugroženošću posebno ističu:

1. Crkva Sveta Tri Kralja u Kominu

Ova proštenjarska, barokna crkva sagrađena krajem 17. stoljeća u svojoj unutrašnjosti krije vrlo vrijedna dijela kipara i slikara iz razdoblja baroka. Među djelima se ističe glavni oltar Sv. Tri Kralja, oltar Sv. Elizabete, te propovjedaonica. Unutrašnjost crkve je oslikana vrijednim slikama nepoznatog majstora iz druge polovine 18. stoljeća. U izuzetno je kritičnom stanju cinktor koji opasuje crkvu. Izrađena je potrebna projektna dokumentacija za sanaciju cinktora, te će se radovima pristupiti ovisno o financijskim mogućnostima.

2. Kapela Svetog Petra i Pavla u Novom Mjestu

Ova kapela je vjerojatno najstariji sakralni objekt koji se nalazi na području grada. Pretpostavlja se da potiče iz vremena rane gotike. Gotičke profilacije svoda crkve potvrđuju takvu dataciju. Iz vremena gotike potječu i pronađeni fragmenti fresaka. Od inventara u kapeli posebno je vrijedan oltar Svete Marije (1650/60. god.) na kojem se nalazi najstarija sačuvana oltarna slika na području zelinskih župa, koja prikazuje Mariju s djetetom. Očuvanje od propadanja ove kapele spada među prioritete u zaštiti spomenika kulture.

3. Kapela Majke božje žalosne u Prepolnu

Ova kapela je sagrađena 1723. godine, a ukrašena je vrlo vrijednim baroknim kipovima. Osobito je dragocjen glavni oltar izrađen oko 1765. godine. Na sredini oltara je drveni kip Blažene Djevice Marije. Žalosne sa mrtvim Isusom. Prema mišljenju stručnjaka ovaj oltar je jedan od najljepših i najkvalitetnijih oltara 18. stoljeća u sjevernoj Hrvatskoj. Vrijedni kipovi ove kapele teško su ugroženi crvotočinama i predstoji im skoro raspadanje ukoliko ih se ne restaurira.

F) RADIO POSTAJA SVETI IVAN ZELINA

Završetkom 1997. g. Radio Sveti Ivan Zelina završio je dio svoga razvoja. Nabavljena je nova oprema i izgrađen odašiljački sustav tako da signalom pokriva 75% prostora grada Svetog Ivana Zeline. Od 4 sata dnevnog emitiranja vlastitog programa je proširen na 15 sati vlastite produkcije i 9 sati prijenosa signala 1. mreže HR-a. U Radio postaji 3 su stalno zaposlena (jedan zbog teške bolesti duže vrijeme na bolovanju) i desetak vanjskih suradnika.

Nedostatno pokrivanje signalom, necjelodnevno emitiranje i malen broj zaposlenih čimbenici su koji predodređuju daljnji razvoj radio postaje Sveti Ivan Zelina.

Poslije izgradnje odašiljača na Belošćevu Brijegu u Psarjevu Radio Zelina vrlo je kvalitetno "pokrila" do tada

"nepokriveno" područje Nespeša, Blaškovca i ostalih naselja jugozapadnog dijela gradskoga područja. I nadalje je ostao problem "pokrivanja" kvalitetnim signalom područja Donjega i Gornjega Orešja, te Prepolna i Žitomira. Ministarstvu pomorstva, prometa i veza upućen je zahtjev za dodatnom frekvencijom, ali ona za sada nije odobrena. Unatoč tome, Radio Zelina naručila je projektnu dokumentaciju za rješenje spomenutoga problema.

- Do lipnja 1998. g. izraditi projektnu dokumentaciju.

- U veljači obnoviti zahtjev Ministarstvu PPV.

- U drugoj polovici godine nabaviti potrebnu opremu, kupiti zemljište i izgraditi objekat (najvjerojatnije na Berislavcu).

- Krajem godine aktivirati odašiljač.

- Do kraja 1998. godine proširiti program na 24 sata

dnevno

- formirati video dokumentaciju

U 1999. godini, obzirom na stalni, gotovo svakodnevni razvoj tehnologije planira se digitalizirati kompletno postrojenje.

- Do sredine 1999. g. digitalizirati studijsku tehniku.

- U drugoj polovini 1999. g. nabaviti digitalne odašiljače i zamijeniti postojeće.

- U 1999. g. kompletno kompjutorizirati radio postaju.

- Potpuno kompjutorizirati dokumentaciju (audio, video i pisanu)

- Razviti program za područje cijelog Prigorja (studio u Sesvetama).

U 2000. godini planira se razviti program u kom bi bilo zastupljeno svako naselje u Prigorju. Da bi se sve ostvarilo nužno je kvalitetnije kadrovsko ekipiranje radio postaje.

Obzirom na brzinu kojom se uspjelo obnoviti radio postaju i dinamiku od osamostaljenja radio postaje do danas, Radio postaja drži da je ovaj plan realan i ostvariv.

G) DJELATNOST I RAZVOJ OSTALIH UDRUGA U DRUŠTVENIM DJELATNOSTIMA

VATROGASTVO U GRADU

Daleke 1883. godine osnovano je vatrogasno društvo u Sv. Ivanu Zelini, a od tada do danas radi i djeluje oko 30-tak DVD-a i u našim naseljima. Treba istaknuti da je velika važnost vatrogasne djelatnosti u spašavanju osoba i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, te pružanje tehničke pomoći u nezgodnim i opasnim situacijama.

Za realizaciju navedenih zadataka vatrogastvu je potrebna voda, čije dotoke na zelinskom području stručnjaci istražuju gotovo 90 godina. Unatoč svim naporima koji su uloženi došlo se do zaključka da na našem području trajno rješenje opskrbe vodom iz vlastitih izvora, nije moguće.

S obzirom na te nepobitne činjenice pitanje vodoopskrbe je gotovo riješeno i u skorije vrijeme treba doći do spajanja dravskog i savskog vodovoda.

U skladu s tim bilo bi neophodno napraviti plan Grada s ucrtanim hidrantima i vodospremima.

Za ljetnih mjeseci najviše intervencija se provodi na dostavi pitke vode na čitavom području Grada. Rješenjem vodoopskrbe i taj dio poslova bi bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Ove godine će biti puštena u promet nova magistralna cesta Zagreb-Varaždin preko Helene, a zbog te novonastale situacije biti će tehničkih intervencija na cesti.

Vrlo su visoki troškovi održavanja tehnike i opreme VZG i članica DVD-a. Poznato nam je kolika je važnost postojanja DVD-a u otklanjanju svih nezgoda, a da bi se svi doneseni programi realizirali potrebno je organizirati tečajeve za vatrogasce prema stručnoj spremi, a pozvalo bi se sve aktiviste da utemelje vatrogasno znanje, a također bi se omogućilo

polaganje stručnih ispita za klase vatrogasnih dočasnika i časnika.

Da bi oprema bila ispravna i dostupna, da bi se svakog trenutka mogla upotrijebiti, potrebno je kontinuirano raditi na njezom zadržavanju. Jednom godišnje izvoditi će se smotra vatrogasaca i opreme i istovremeno natjecateljske ekipe pokazati znanje i spretnost.

Od tradicionalnih manifestacija treba izdvojiti "Mjesec zaštite od požara"- tijekom mjeseca svibnja, "Dan vatrogastva" koji se obilježava za "Dan sv. Florijana" - 4 svibnja - kada su svi članovi DVD-a u svečanim uniformama i barjacima nazočni svetoj misi u župnoj crkvi Sv. Ivna Krstitelja.

Ove 1998. godine obilježavamo vrijedan jubilej 115 godina vatrogastva u Sv. Ivanu Zelini.

4. ŠPORT

Šport na području Grada Sveti Ivan Zelina ima gotovo stogodišnju tradiciju. Međutim, da bi realno planirali razvoj športa neophodna je procjena sadašnjeg stanja.

Danas je športska aktivnost organizirana u nogometu, hokeyu na travi, ženskom rukometu, borilačkim športovima, automobilizmu, moto krosu, malonogometnom turniru, a odvija se putem 15 športskih udruga u 28 ekipa različitog stupnja natjecanja (Hokey klub "Zelina" u HL-I, Rukometni klub "Zelina" u IB HL-I, Nogometni klub "Iskra - Zelina" u III HNL-I, Auto klub "Zelina" natječe se za državno prvenstvo, a "Čigra" nastupa na međunarodnim natjecanjima. Ostali klubovi natječu se na nivou Županijskog športskog saveza.

Izuzetno dobro su organizirani i razvijeni škoiski športski klubovi.

Najmasovniji je nogomet sa 19 i hokey na travi sa 5 ekipa. Svi športovi okupljaju oko 1100 športaša, a njihova aktivnost odvija se na 12 igrališta, u športskoj dvorani Sveti Ivan Zelina i moto-cros stazi Prodanec.

Uz igrališta u Orešju, Hrastju, Krečavesi, Paukovcu i Blaškovcu izgrađeni su objekti sa svlačionicama i kupaonicama. Najopremljeniji su športski objekti u Športskom Centru Sveti Ivan Zelina koje koriste Nogometni klub "Iskra - Zelina" i Hokey klub "Zelina" sa svojih deset momčadi (šest mladih uzrasta).

Fond sati (naročito u vrijeme natjecateljske sezone) korištenja objekata i igrališta u SC Sveti Ivan Zelina daleko prelazi optimalne norme korištenja, a posljedica je brzo uništavanje terena za igru. Pomoćni teren Sveti Ivan Zelina može se samo djelomično koristiti (radi električnih stupova preko terena) što stvara dodatne probleme u vježbanju i odigravanju pripremnih utakmica.

Gledajući u cjelini, stanje igrališta na području Grada je na donjoj granici zadovoljavajućeg. Od navedenog broja igrališta samo je jedno izgrađeno u SC Sveti Ivan Zelina s njegovanom travom. Održavanje igrališta nije ništa manji problem od gradnje novih.

Športski objekti i tereni za igru, jedan su od predujveta da bi se netko uopće bavio športom. Zato se problemu uvjeta i standarda ovih objekata moraju dati prioriteta izgradnje i održavanja.

Športske udruge financiraju se iz raznih izvora kao što su članarine, zabave, reklame, sponzorstva, dobrovoljni priloz i dotacije iz proračuna Grada Sveti Ivan Zelina. Bolje rečeno, klubovi se snalaze svatko na svoj način zahvaljujući još uvijek velikom broju športskih entuzijasta.

Na temelju kratkog prikaza stanja u športu Grada Sveti Ivan Zelina, kao temeljne zadaće u narednom radu su:

- Zadržati nivo kvalitetnog športa u automobilizmu, hokeyu na travi, ženskom rukometu, nogometu i borilačkim športovima s tradicijom obnavljanja i poboljšanja. Za ove

športove nužno je stvoriti preduvjete da klubovi ostanu u sadašnjem stanju natjecanja

- Podizati kvalitetu mladih uzrasta i školskog športa, te proširenje ženskog športa i malog nogometa
- Povećati broj sudionika u natjecanju, osnivanjem ekipa djece i mladeži kod postojećih športskih udruga
- Organizirati športske kampove za djecu i mladež
- Organizirati redovitu školu plivanja
- Unapređivati stručni rad i skrb za osposobljavanje stručnih športskih djelatnika, te rješavanje njihovog statusa
- Poboljšavati uvjete za natjecanje i treninge
- Koristiti športske aktivnosti kao odgojno i zdravstveno sredstvo među mladima
- Uvesti redovitost informiranja iz svih športova
- Završiti izgradnju, adaptaciju, sanaciju objekata i igrališta
- Poboljšati i stabilizirati djelovanje u postojećim športskim udrugama, te obnoviti i aktivirati športove i klubove koji su ranije postojali, a sada ne djeluju
- Izgraditi sustav i donijeti kriterije za financiranje športskih aktivnosti na području Grada Sveti Ivan Zelina
- Organizacijski, upravno, stručno i tehnički osposobiti tijelo za organiziranje i vođenje športa.

IZGRADNJA, ADAPTACIJA I ODRŽAVANJE ŠPORTSKIH OBJEKATA I IGRALIŠTA

1. Športski centar Sveti Ivan Zelina

A) Igrališta :

- sanirati i urediti travnjake na svim igralištima,
- dovesti u funkciju pomoćno igralište, urediti i koristiti za pripreme i treninge s poligonom za vježbanje,
- izgraditi rasvjetu na igralištu,
- ograditi zemljište športskog centra,
- izgraditi tribine za gledatelje.

B) Športski objekti :

- završiti unutarnje prostorije i nabaviti namještaj,
- uvesti plin i telefon,
- izraditi fasadu.
- riješiti pitanje korištenja poslovnog prostora.

OSTALI ŠPORTSKI OBJEKTI

1. Pomagati za završetak športskih objekata u Orešju i Hrastju, te pomoći adaptaciju i održavanje objekata u Paukovcu, Blaškovcu, Krečavesi i Blaževdolu.
2. Urediti moto-kros stazu Prodanec za utrke državnog prvenstva.
3. sanirati športsku dvoranu u Svetom Ivanu Zelini, te dogovoriti (ugovoriti) korištenje poslovnog prostora.
4. Dogovoriti s Ministarstvom prosvjete i športa o korištenju športske dvorane u Donjoj Zelini od strane športskih udruga

5. ZDRAVSTVO I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Primarnu zdravstvenu zaštitu za građane Grada Sv. Ivana Zeline obavlja zdravstvena ustanova - Dom zdravlja Sv. Ivan Zelina, koji je u vlasništvu Zagrebačke županije. Domom zdravlja upravlja Upravno vijeće, koje se sastoji od pet članova

(tri člana imenuje Županijsko poglavarstvo Zagrebačke županije, jednog člana imenuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i jednog člana Dom zdravlja iz reda svojih zaposlenika.

Zdravstvena politika utvrđena je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (NN, br.1/97. pročišćeni tekst) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju (NN, br.1/97.- pročišćeni tekst), te drugim zakonima i podzakonskim aktima pa Grad nema gotovo nikakove mogućnosti za stvaranje vlastite, samostalne politike u ovoj oblasti.

Spomenuti propisi određuju gotovo potpunu privatizaciju primarne zdravstvene zaštite, dok bolnički zdravstveni sustav ostaje u državnom vlasništvu. Privatizacija se ostvaruje na način da se privatizira zdravstvena djelatnost, a ne zgrada, odnosno dijelovi zgrade i oprema. Zdravstveni djelatnik visoke stručne spreme (iznimno srednje stručne spreme - zubotehničar) koji je u radnom odnosu u domu zdravlja na neodređeno vrijeme, uzima u zakup putem upravnog vijeća, jedinicu zakupa - svoju ordinaciju (u kojoj je morao raditi najmanje posljednje tri godine) od vlasnika - županije. Nadalje kad zakupac zaključuje ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, samostalno vodi svoje cjelokupno stručno i financijsko poslovanje. Kako mu isto ovisi o broju pacijenata - osiguranika, trudit će se da stručnošću, pozitivnim radom, pridobije njihov što veći broj.

Kako bi se omogućio zakup dijelova Doma zdravlja Sv. Ivan Zelina, Upravno vijeće Doma zdravlja je, sukladno Pravilniku o uvjetima za davanje u zakup zdravstvenih ustanova primarne zaštite i lječilišta (NN, br.6/96,29/97) uz suglasnost Zagrebačke županije donijelo Program zakupa jedinica zakupa Doma zdravlja Sveti Ivan Zelina. Prema istome, privatizacija jedinica zakupa Doma zdravlja Sv. Ivan Zelina završila bi 1999. godine, osim privatizacije dviju jedinica zakupa koje bi završile 2004. godine.

Zbog privatizacije, domovi zdravlja ostaju s najmanjim brojem zdravstvenih kao i nezdravstvenih djelatnika u upravni (ravatelj, administrativni tajnik, dipl.pravnik, 2 zaposlenika u računovodstvu, domar-ložač i spremačice).

Srećom, privatizacija neće uzrokovati višak zaposlenika u Domu zdravlja Sv. Ivan Zelina, jer su neki zaposlenici sporazumno raškinuli radni odnos, otišavši na druga radna mjesta, dok su neki otišli u mirovinu.

Što se tiče hitne medicinske pomoći, ona se u Domu zdravlja Sv. Ivan Zelina, kao i u ostalim domovima zdravlja u vlasništvu Zagrebačke županije, provodi u obliku dežurstva i pripravnosti (liječnik, nakon svog redovnog radnog vremena dežura u domu zdravlja ili je u pripravnosti kod kuće), jer Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje financira samo takav oblik organiziranja hitne medicinske pomoći u domovima zdravlja koji pružaju zdravstvene usluge za manje od 40.000 stanovnika. Još prije tri godine Dom zdravlja Sv. Ivan Zelina je od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zatražio odobrenje za jedan tim hitne medicinske pomoći zbog specifičnosti područja koje pokriva (raštrkanost naselja, gustoća prometa i veliki broj prometnih nezgoda na cesti Zagreb-Varaždin) ali bezuspješno. U narednom razdoblju će se podržati ustrojavanje jednog punkta hitne medicinske pomoći za područje gradova Svetog Ivana Zeline, Vrbovca i Dugog Sela, što ima Zagrebačka županija u planu, a sve u cilju brže i učinkovitije medicinske pomoći pučanstvu.

Grad poprilično pomaže Domu zdravlja Sv. Ivan Zelina, a time i korisnicima njihovih usluga, kroz razne oblike pomoći: asfaltirao je prostor ispred Doma zdravlja, sufinancirao je popravak sanitarnog vozila...

U idućem razdoblju Grad će isfinancirati hortikulturalno uređenje okoliša Doma zdravlja te uključivati se, prema svojim

mogućnostima, i u druge programe, projekte, čiji je cilj unapređenje zdravstva na području Grada.

6. SOCIJALNE POTREBE

A) HRVATSKI CRVENI KRIŽ GRADSKO DRUŠTVO SV. IVAN ZELINA

Hrvatski Crveni križ- Gradsko društvo Sv.Ivan Zelina namjerava u narednom razdoblju (1998.-2001. god) provoditi socijalni program koji bi se sastojao u podjeli pomoći u naravi četiri puta godišnje za socijalno najugroženije pojedince i obitelji smještene na području Grada Sv. Ivan Zelina. Paketi bi sadržavali osnovne prehrambene i higijenske artikle, s time da bi za dvije podjele (povodom Uskrsa i Božića) vrijednost paketa iznosila 120,00 kuna, a za preostale dvije vrijednost bi bila 80,00 kuna. Primatelji ove pomoći bile bi domaće socijalno ugrožene osobe na prijedlog Centra za socijalni rad (cca 150 osoba), najugroženiji umirovljenici (cca 50 osoba) na prijedlog Udruge umirovljenika i ugrožene osobe izvan skrbi, na prijedlog Gradskog poglavarstva i Gradskog društva Crvenog križa (cca 50 osoba).

Provođenje ovog programa financiralo bi se dotacijama iz Proračuna Grada, nositelj bi bilo Gradsko društvo Crvenog Križa Sv.Ivan Zelina, sudionici: Centar za socijalni rad Sv. Ivan Zelina i Gradska udruga umirovljenika Sv. Ivan Zelina, a pokrovitelji Gradsko vijeće i Gradsko poglavstvo Grada Sv. Ivan Zelina.

Osim provođenja naprijed spomenutog programa, Gradsko društvo Crvenog križa Sv. Ivan Zelina namjerava pokrenuti pilot-projekt pružanja usluga pomoći osobama treće životne dobi i drugima u stanju potreba s tendencijom razvoja uvjetovanom potpisivanjem ugovora sa Ministarstvom rada i socijalne skrbi, odnosno jedinicama lokalne samouprave (Socijalni program), koje bi isti financirali.

Ovaj program sastoji se od pružanja pomoći u kući i dostavi hrane u kuću.

Pomoć u kući pružala bi se odraslim i starijim osobama treće životne dobi koje su nesposobne za svakodnevni život i koje zbog promjene u zdravstvenom stanju ne mogu same zadovoljavati osnovne životne potrebe, niti joj pomoć mogu osigurati članovi obitelji, a ista bi se sastojala u: organiziranju prehrane (nabava i dostava hrane u kuću, pomoć pri pripremanju jednostavnijih obroka), obavljanju kućanskih poslova, (pospremanju stana, donošenju vode i ogrjeva, nabavi lijekova), pomoć pri održavanju osobne higijene (pomoć pri oblačenju, svlačenju, kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba), pomoć pri rješavanju i ostvarivanju nekih osobnih prava (podizanje novaca u banci i pošti, plaćanje režija i sl.) te podmirivanju svakodnevnih potreba.

Dostava hrane u kuću odnosila bi se na osobe kojima je zbog posebno teških materijalnih ili zdravstvenih prilika u kojima su se našle potrebno pružiti pomoć za prehranu, a odobrava se nepokretnoj, polupokretnoj ili drugoj osobi koja nije u mogućnosti sama ili uz pomoć članova obitelji pripremiti hranu. U pravilu se odobrava jedan obrok dnevno - ručak, koji se dostavlja u dom korisnika.

Za provođenje ovog programa potrebno je osigurati: automobil, mobilni telefon, termo posude za preuzimanje, čuvanje i dostavu toplog obroka, uniforme za djelatnike, platnene ubruse i ručnike, kontejnere za kruh, pribor za čišćenje i pranje, usisivač- univerzalni za pranje i čišćenje, osobni pribor za jelo po korisniku, te ostali pribor nužan kod dostave hrane.

Nadalje, vezano za isti, planira se zapošljavanje dva djelatnika na određeno vrijeme od šest mjeseci, kao i uključivanje dobrovoljaca - mladeži iz srednjih škola (sitni popravci, frizerske usluge i sl.) u okviru razvijanja duha humanosti i pomaganja osobama treće životne dobi.

Ovakav vid uključivanja praćen je putem voditelja mladeži iz školskih ustanova, kao i izvješćivanjem ravnatelja o pokazanim rezultatima.

B) CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB SVETI IVAN ZELINA

Centar za socijalnu skrb, kao i Grad, te drugi činbenici socijalne skrbi, svjesni su činjenice života u vremenu tranzicije i poraća koje sa sobom nosi niz teškoća, kao što su nesigurnost, pad životnog standarda, nakupljeni traumatizirajući događaji tijekom domovinskog rata. Djeca i mladež su najosjetljiviji dio populacije, te se teškoće u društvu i obitelji najviše odražavaju kod njih. Na žalost, roditelji ne mogu u cijelosti pružiti djeci podršku i zabog tempa života u kojem živimo, kao i zbog vlastitih problema i promjenjenih načina doživljavanja i ponašanja. Iz navedenog proizlazi da je ovo vrijeme vrlo pogodno za pružanje neprihvatljivih modela ponašanja (alkoholizam, uzimanje droge, agresivni i destruktivni oblici ponašanja i sl.)

Stručnjaci u socijalnoj službi koji se bave ovom problematikom znaju da će ovaj problem ublažiti ako sustavno organiziraju preventivne programe bavljenja s djecom, zasnovane na prepoznavanju potreba djece i mladeži, otkrivanju problema u načinima zadovoljavanja tih potreba, te zajedno s djecom i mladeži omogućavanju rješavanja tih problema - sve to uz podršku i pomoć Gradskih vlasti. Znaju da je omogućavanje konstruktivnog provođenja slobodnog vremena djece i mladeži najbolji oblik prevencije neprihvatljivih ponašanja.

Kolika je potreba za tim velika govori činjenica o porastu maloljetničke delikvencije, porastu agresivnosti i destruktivnosti kod djece i mladeži, prisutnost pesimizma budućnosti (osjeća da neće uspjeti ostvariti u životu ono što žele, pa se prestaju i truditi da to ostvare), što dovodi do apatije i osjećaja besmislenosti i besperspektivnosti. Kako je ovakva situacija najplodnije tlo za razvijanje neprihvatljivih oblika ponašanja koji mogu prerasti u dugotrajne promjene u ponašanju i doživljavanju djece i mladeži, kao što su depresivnost, anksioznost, osjećaj stalne nesigurnosti, straha, neasertivnosti i slične teškoće koje znatno mogu smanjiti kvalitetu života, preventivne programe treba početi provoditi što prije.

Centar za socijalnu skrb Sv. Ivan Zelina, namjerava provoditi programe prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja djece i mladeži (u najgrubljim crtama) zasnovan na prepoznatljivim potrebama djece i mladeži.

Kao odgovor na prepoznate potrebe djece i mladeži proizlazi da bi djeci i mladeži trebalo omogućiti prostor i sadržaje koji bi ih okupili i zainteresirali. Na taj način im se omogućava stvaranje prijateljstva, prihvaćanje od strane vršnjaka, stvaranje osjećaja pripadnosti i identiteta, te potvrđivanje. Stoga se nameće odgovor - kreiranje mjesta u kojem bi mladež mogla doći, međusobno popričati, poročitati novine, baviti se nečim što ih zanima, pronaći mjesto gdje će se osjećati ugodno i prihvaćeno. Djeca i mladež, zajedno sa odraslim osobama, stručnjacima humanističkog smjera, trebali bi kreirati takve prostore i sadržaje.

Još kao jedan odgovor na navedene potrebe djece i mladeži je da oni dobro prihvaćaju tzv. komunikacijske skupine, na kojima stječu konstruktivne načine komunikacije, dijele svoje brige s vršnjacima i dobivaju potrebnu emocionalnu podršku, obzirom na promjene koje doživljavaju u ovoj razvojnoj dobi i lakše prilagođavanje zahtjevima okoline.

Obzirom da Centar za socijalnu skrb provodi najviše sekundarnu prevenciju, predviđa najprije način sekundarne prevencije, a zatim i primarne prevencije neprihvatljivog

ponašanja djece i mladeži. Ciljevi ove cjelokupne prevencije i rada su slijedeći:

1. ublažavanje postojećih teškoća u ponašanju i obitelji, te prevencija progresa smetnji i ovisnosti
2. stjecanje konstruktivnih načina komunikacije i rješavanja problema
3. olakšavanje djeci i mladeži ispunjavanja zahtjeva okoline i škole, te stvaranje mogućnosti za funkcioniranje u svakodnevnom životu bez većih teškoća.

Navedeni ciljevi postizavali bi se priznatim stručnim metodama savjetodavnog rada, a grupni rad s djecom bi se zasnivao na tehnikama grupnog rada.

Osim preventivnog programa neprihvatljivih oblika ponašanja djece i mladeži, Centar predviđa i posebnu skrb o starijim osobama.

Promjene u svakidašnjem životu, praćene raspadom patrijalne obitelji, odrazili su se na suvremenu obitelj, koja više ne može skrbiti za svoje ostarjele članove. Materijalne teškoće stanovnika te dobne skupine ublažavaju se razmjerno uspješno. Znatno je teže s osobama kojima je zbog poodmakle dobi, te stoga izrazito narušenog zdravlja, a često i loših obiteljskih prilika potrebna pomoć zajednice.

Broj starčkih kućanstava raste iz dana u dan. Prema procjenama, udio stanovništva starijeg od 65 godina se kreće između 10 i 15% pa se može procijeniti da na području Grada Sveti Ivan Zelina živi oko 1.800 stanovnika u toj životnoj dobi.

Staračka poljoprivredna kućanstva su u posebno teškom položaju. Starost doživljavaju kao nešto što samo po sebi dolazi, te je prepuštaju stihiji. Na bolničkoj postelji tek pogledaju istini u oči, priznaju sami sebi da više ne mogu živjeti kao do jučer - polupomični i nepomični više se ne mogu vratiti kući. Jedina mogućnost za njihovo zbrinjavanje je smještaj u ustanovu.

Starijim osobama da bi starost bila mirnija i bezbrižnija, te da bi sačuvali svoje ljudsko dostojanstvo može se pomoći kroz razne oblike, kao npr:

1. Organizirati Centar za pomoć i njegu u kući (organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, pomoć u održavanju osobne higijene i sl). Prema novom Zakonu o socijalnoj skrbi, te usluge može pružati ustanova socijalne skrbi, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga pravna i fizička osoba.
2. Pri osnovnim školama i srednjoj školi, kao jednu od mogućih izvanškolskih aktivnosti, organizirati skupinu učenika kao pomoć starijim ljudima koji relativno dobro funkcioniraju kod svoje kuće, a potrebna im je samo povremena pomoć (osobito zimi kad je otežano kretanje) i malo društva.
3. Osnovati dom socijalne skrbi - za odrasle i starije osobe, kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju i nemoći prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe, a to joj ne mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega ne može osigurati na drugi način, kao i za osobe koje se nalaze u posebno teškim prilikama. Novim zakonom o socijalnoj skrbi data je mogućnost osnivanja doma socijalne skrbi i lokalnoj zajednici.

Iz navedenog proizlazi da je potrebna usklađena akcija svih odgovornih čimbenika na lokalnom području, jer je skrb za staru populaciju svojom težinom prešla okvire same socijalne skrbi.

55.

Na temelju članka 4. i 9. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave ("Narodne novine", broj 33/96) i članka 14. Statuta Grada Sveti Ivan Zelina ("Zelinske novine", broj 3/96), Gradsko vijeće Grada Sveti Ivan

Zelina, na 5. sjednici održanoj dne 09. ožujka 1998. godine, donijelo je

O DLUKU O RASPISIVANJU LOKALNOG REFERENDUMA

Raspisuje se lokalni referendum za područje Grada Sveti Ivan Zelina glede izgradnje distributivnog vodoopskrbnog sustava Grada.

Ova Odluka objavit će se u "Zelinskim novinama", službenom glasilu Grada Sveti Ivan Zelina.

O b r a z l o ž e n j e

Grad Sveti Ivan Zelina tijekom 1997. i 1998. godine, kao primarne investicije, istakao je izgradnju distributivne plinske mreže te izgradnju distributivne vodovodne mreže na području Grada.

Potrebno je naglasiti, da je tijekom 1997. godine u potpunosti završen magistralni transportni cjevovod Varaždin - Novi Marof - Breznica - Sveti Ivan Zelina do rezervoara u Bocakovoj ulici, a isto tako u tijeku su tehnički pregledi cjevovoda i pratećeg objekta, Prepumpne stanice "Pretoki".

Kako je i Gradsko vijeće utvrdilo primarnu potrebu da se tijekom prošle i u ovoj godini intenziviraju radovi na izgradnji transportnog cjevovoda od Sv. Ivana Zeline prema Goričici (Lužan) - spoj sa Gradom Zagrebom, to je i izvršena novelacija projektno-tehničke dokumentacije, izdana lokacijska dozvola, u tijeku izdavanje građevinske dozvole, provedeni natječaj u skladu s Uredom o nabavi roba i usluga i ustupanju radova, odbran izvođač radova i nabavljen dio opreme - cijevi. Očekuje se da će završetak ovog objekta biti u ljetnim mjesecima ove godine.

Budući da je opskrba pučanstvom elementarno i primarno pitanje, imajući na umu činjenicu da nakon svih ispitivanja za novim izvorima koje je proveo Fond u stambenom i komunalnom gospodarstvu Grada Sv. Ivan Zelina, Grad Sv. Ivan Zelina nema vlastitih izvorišta, da je opskrba vodom upitna za sva naselja, temeljem zaključka ovog Poglavarstva i Vijeća za izradi je projektno-tehnička dokumentacija - glavni i izvedbeni projekt zona jug i sjever, koja obuhvaća funkcioniranje vodoopskrbe kroz jedinstveni vodoopskrbni sustav čija izgradnja omogućava opskrbu vodom svakom domaćinstvu i gospodarskom subjektu. Stoga je i ova investicija prioritetna za Grad Sv. Ivan Zelina.

Kako dio naselja na našem području još uvijek nije plinificiran, a ista su zainteresirana za izgradnju vodoopskrbnog sustava to bi se paralelno uz izvođenje radova na izgradnji distributivne plinske mreže izvodili i radovi vodoopskrbe čime bi se smanjila ukupna investicija financijski za cijenu dijela građevinskih radova.

Grad Sveti Ivan Zelina nije u mogućnosti iz sredstava proračuna financirati navedenu investiciju, stoga je svakako potrebno uključivanje pučanstva kroz sufinanciranje. Procjena investicije iznosi cca. 17,5 milijuna DEM prema projektantskim troškovnicima.

P I T A N J E

Jeste li voljni sufinancirati - na 36 do 60 jednakih beskatnatih mjesečnih rata - izgradnju distributivne vodovodne mreže na području svih naselja Grada Svetog Ivana Zeline, čime bi se omogućila opskrba vodom svakog domaćinstva i gospodarskog subjekta u roku od 2 - 3 godine.

Referendum će se održati u nedjelju, dne 29. ožujka 1998. godine.

KLASA: 014-02/98-01/02
URBROJ: 238/24-01-98-2

PREDSJEDNIK GRADSKOG
VIJEĆA SVETI IVAN ZELINA
Ivan Brleković, dipl.iur.,v.r.

53.

Na temelju članka 22. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave ("Narodne novine", broj 33/96) i članka 19. Statuta Grada Sveti Ivan Zelina ("Zelinske novine", broj 3/96), Gradsko vijeće Grada Sveti Ivan Zelina na 5. sjednici održanoj 09. ožujka 1998. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

I. Imenuje se Povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma u Gradu Svetom Ivanu Zelini koji će se održati dne. 29. ožujka 1998. godine, u sastavu:

1. Damir Litvić, dipl.iur. - za predsjednika
2. Mladen Houška, dipl.iur. - za člana
3. Marina Pinjagić, dipl.iur. - za člana

1. Branka Hođa, dipl.iur. - za zamjenika predsjednika
2. Željka Petriš-Kukovačec, dipl.iur. - za zamjenika člana
3. Irena Jarec - za zamjenika člana

II. Ovaj Zaključak objavit će se u "Zelinskim novinama", službenom glasilu Grada Sveti Ivan Zelina.

KLASA: 014-02/98-01/02
URBROJ: 238/24-01-98-3

PREDSJEDNIK GRADSKOG
VIJEĆA SVETI IVAN ZELINA
Ivan Brleković, dipl.iur.,v.r.

"Zelinske novine" službeno glasilo Grada Sv. Ivan Zelina izdaje:

Gradsko vijeće Grada Sv. Ivan Zelina

Novine izlaze po potrebi.

Odgovorni urednik: Damir Litvić, dipl.iur.

tel: 01/860-022, 860-024, fax: 01/860-064

□□□